

Základní škola SMART š.p.o.

Neklanova 1806, 413 01 Roudnice nad Labem

info@skola-smart.cz | +420 730 705 902

www.skola-smart.cz | IČO: 036 550 91

Vnitřní předpis školy:	ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM – zkrácená verze na web
Číslo vnitřního předpisu:	VP_OST_01
Koordinátor tvorby ŠVP:	Mgr. Klára Koubská, ředitelka školy
Projednáno školskou radou:	10. 10. 2019
Platnost od:	1. 9. 2019

Název vzdělávacího programu: OTEVŘENÁ ŠKOLA - vzdělávací program pro základní vzdělávání

„Vychováváme schopné, chytré a dobré osobnosti moderním, individuálním a radostným způsobem.“

Identifikační údaje školy

Poskytovaný obor vzdělávání: 7901C / 01 Základní škola
Délka studia: 9 let
Identifikační údaje školy: IČ: 03 655 091 IZO: 691007659
Zřizovatel školy: vzdělávací spolek Little Monkeys, z.s., Neklanova 1806, Roudnice nad Labem
Ředitelka spolku: BcA. Eva Synková, e-mail: reitik@seznam.cz,
Ředitel školy: Mgr. Klára Koubská
Adresa školy: Neklanova 1806, Roudnice nad Labem, 413 01
E-mail / web: info@skola-smart.cz / www.skola-smart.cz

Obsah

Identifikační údaje školy	1
Charakteristika školy	6
Velikost a úplnost školy	6
Charakteristika pedagogického sboru	6
Charakteristika žáků	7
Třídní a celoškolské projekty	7
Podmínky školy	7
Mezinárodní spolupráce	8
Vlastní hodnocení školy	8
Spolupráce s rodiči	9
Charakteristika ŠVP	10
Zaměření školy	10
Výchovné a vzdělávací strategie	12
Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	19
Pravidla tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	19
Pravidla tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu žáků se SVP	19
Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných	20
Začlenění průřezových témat	22
Učební plán	27
Učební osnovy	29
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	29

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	29
Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí	30
ČESKÝ JAZYK - GRAMATIKA.....	32
Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí	32
ANGLICKÝ JAZYK	34
Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí	35
ANGLICKÁ KONVERZACE A REÁLIE	36
Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí	36
NĚMECKÝ JAZYK.....	38
Výchovné a vzdělávací strategie směřující k utváření klíčových kompetencí	38
ŠPANĚLSKÝ JAZYK	40
Výchovné a vzdělávací strategie směřující k utváření klíčových kompetencí	40
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	42
MATEMATIKA	42
Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí	43
INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE	45
DIGITÁLNÍ GRAMOTNOST.....	45
Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí	45
ČLOVĚK A JEHO SVĚT	47
ČLOVĚK A SVĚT	47
Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:	49
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA.....	51
Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:	51

FINANČNÍ GRAMOTNOST	53
Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:	53
UMĚNÍ A KULTURA	55
VÝTVARNÁ VÝCHOVA	55
Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí.....	56
HUDEBNÍ VÝCHOVA.....	58
Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí.....	58
DRAMATICKÁ A ETICKÁ VÝCHOVA	60
Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí.....	62
KULTURA A TVORBA	63
Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí.....	63
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	66
TĚLESNÁ VÝCHOVA.....	66
Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí.....	67
ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE.....	69
PRACOVNÍ ČINNOSTI	69
Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí.....	69
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	71
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	71
Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí.....	72
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	73
ČLOVĚK A PŘÍRODA	74
ČLOVĚK A PŘÍRODA	74

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí.....	74
Hodnocení výsledků vzdělávání žáků	77
Forma a termíny hodnocení	77
Předmět hodnocení.....	79
Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	79
Výchovná opatření	80
Komunikace výsledků hodnocení.....	81
Postoupení do vyššího ročníku.....	81

Charakteristika školy

Velikost a úplnost školy

ZŠ SMART je úplnou základní školou s výukou v 1. – 9. postupném ročníku, ročníky se naplňují postupně tak, že ve školním roce 2021-2022 budou zastoupeny všechny ročníky. Celková nejvyšší povolená kapacita školy je 135 žáků v ZŠ a 75 žáků ve školní družině. V každém ročníku je otevřena vždy jedna třída s max. 15 žáky.

ZŠ SMART sídlí na adrese Neklanova 1806 v Roudnici nad Labem, pronajímá si výukové prostory SOŠ a SOU Neklanova 1806. Aktuálně má škola pronajato 10 učeben a zázemí, včetně šatny a sociálního zařízení. Jídelna s výdejnou, tělocvična a hřiště jsou v areálu školy. Škola disponuje velkou školní zahradou.

Škola se nachází v okrajové části města. V areálu školy sídlí ještě ZŠ praktická a střední odborná škola a učiliště. Okolí školy je klidné, s dostatkem zeleně a dobrou dostupností veřejnou dopravou. Před školou je vyhrazeno místo pro bezpečné vystupování a nastupování dětí dopravujících se do školy autem.

Charakteristika pedagogického sboru

Ve školním roce 2019-20 ve škole působí 18 pedagogických pracovníků, z toho 2 pracovnice školní družiny a 1 asistentka pedagoga, dále 2 asistentky školní družiny a 4 provozní zaměstnanci. Škola má 4 pedagogické mentory, metodika ICT, metodika prevence, dále spolupracuje s externím psychologem a připravuje pozici kariérního poradce. Ve škole také působí lektori odpoledních kroužků a doplňkových projektů. Aprobovanost pedagogických zaměstnanců činí 84%.

Všichni zaměstnanci školy přistupují k dětem respektujícím způsobem a vytvářejí bezpečné prostředí, které je základem pro efektivní učení a harmonický vývoj dítěte. V práci s dětmi jsou tvůrčí, inovativní a otevření novým možnostem. Prostřednictvím dalšího sebevzdělávání čerpají inspiraci z různých pedagogických směrů, včetně nových trendů, a pracují na svém profesním růstu. Další vzdělávání pedagogických pracovníků je upraveno vnitřním předpisem školy.

Charakteristika žáků

Škola nemá žádnou spádovou oblast, žáci se hlásí na základě zájmu rodičů jak z Roudnice nad Labem, tak z okolních obcí. Ve spolupráci s PPP jsou ve škole vzděláváni žáci se SVP a také žáci s individuálním vzdělávacím plánem.

Žákovská samospráva funguje v podobě pravidelných školních shromáždění I. a II. stupně a prostřednictvím žákovských ombudsmanů.

Třídní a celoškolní projekty

Výuka podle školního vzdělávacího programu je doplňována o projektové aktivity. Jejich cílem je větší propojení praktického života se školními znalostmi a dovednostmi, možnost zažít a prožít zkušenosti, díky kterým žáci chápou souvislosti a získávají širší představu o světě kolem nich. Na projektech pracují jednotlivé třídy (např. divadelní představení, tematické projekty ke konkrétnímu probíranému učivu), nebo všichni žáci společně (např. školní zahrada, zlepšování vnitřního prostředí školy, společné čtení, atd.). Na plánování a realizaci projektů se spolupodílejí pedagogičtí pracovníci školy společně se žáky. Témata projektů odpovídají jednotlivým obsahům učiva, ale i zájmům pedagogů a žáků. Škola se také zapojuje do dění ve městě a spolupořádá celou řadu vzdělávacích a kulturních akcí.

Podmínky školy

Škola má dostatečně velké prostory (podlahová plocha i objem vzduchu dle příslušného předpisu) a takové prostorové uspořádání, které vyhovuje nejrůznějším skupinovým i individuálním činnostem dětí. Děti mají k dispozici přiměřeně velké a dobře vybavené učebny rozdělené na výukovou a odpočinkovou část. Lze v nich variabilně měnit uspořádání lavic. Hygienické zázemí odpovídá příslušným normám.

V bezprostřední blízkosti školy je menší školní zahrada s herními prvky a prostorem pro zahradní činnosti. K budově školy přiléhá také velká tělocvična a venkovní hřiště, které škola využívá na hodiny tělesné výchovy.

Pro výuku jsou dětem k dispozici různorodé pomůcky, výtvarné potřeby různého druhu, učebnice a pracovní sešity. Žáci mají k dispozici 25 notebooků, 3 interaktivní tabule a 2 projektory.

Vybavení vzdělávacími pomůckami a materiály odpovídá počtu dětí i jejich věku. Pomůcky děti aktivně využívají. Na úpravě a výzdobě interiéru se podílejí samy děti i jejich rodiče svými pracemi.

Prostory školy umožňují uložení pomůcek a přípravnou práci učitele, pohybové aktivity během výuky. Šatny jsou účelně zařízené, každé dítě má dostatek prostoru pro ukládání oblečení a obuvi.

Mezinárodní spolupráce

Od 6. ročníku škola pravidelně pořádá jazykové pobyty žáků ve Velké Británii a v zemích, kde se mluví druhým vyučovaným cizím jazykem. Ve škole je několik bilingvních žáků, jejichž rodiny se aktivně účastní školního života a realizují s dětmi projektové dny na konkrétní témata. Škola také příležitostně pořádá studijní návštěvy pro žáky a pedagogy v zahraničních školách.

Vlastní hodnocení školy

1. **Cílem hodnocení** je zjištění a objektivní posouzení toho, zda se škole daří naplnit svoji vzdělávací vizi, tento vzdělávací program a jaké je prostředí, v němž probíhá výuka a vztahy mezi dětmi, pedagogy a rodiči. Získané informace jsou podkladem pro vedení školy a pedagogický sbor a na jeho základě jsou přijímána opatření k případné nápravě nevyhovujícího stavu.
2. **Obsahem hodnocení** jsou výsledky vzdělávání žáků, míra naplňování ŠVP, kvalita hodnocení a sebehodnocení žáků, spolupráce s rodinami žáků a jejich spokojenost s fungováním školy, klima školy a spokojenost pedagogů.

3. **Časové rozvržení hodnocení** je obvykle následující: jednou ročně získává škola zpětnou vazbu od pedagogů prostřednictvím rozvojového pohovoru; 3-4x ročně se schází neformální Rada rodičů, ze které dostává vedení školy podněty; 2x ročně se schází třídní učitelé se žáky a rodiči na triádě zaměřené na hodnocení výsledků žáka; vedoucí pedagogové pravidelně provádí naslechy v hodinách; 3., 5. a 7. ročník jsou každoročně testovány v celonárodním testování společnosti SCIO; škola také nárazově využívá hodnocení prostřednictvím služby *Mapa školy* od společnosti SCIO. Externí hodnocení je předmětem inspekční činnosti ČŠI.

Spolupráce s rodiči

Škola je s rodiči žáků ve velmi úzkém kontaktu a očekává od nich, že budou škole podávat pozitivní i negativní zpětnou vazbu ke všem aktivitám a událostem ve škole. Tato spolupráce spojená s respektující komunikací a projevenou důvěrou napomáhají dobrému klimatu školy, kde se cítí dobře všichni zúčastnění: děti, učitelé i rodiče.

Rodiče mají po dohodě možnost volného přístupu do výuky, mohou se zapojit do projektů třídy, přinášet náměty k výuce, připravovat školní slavnosti, pomáhat s výrobou pomůcek, organizovat komunitní akce třídy, podílet se na chodu i rozvoji školy.

Ve škole je činná školská rada a rada rodičů, ve kterých jsou zástupci zřizovatele školy, pedagogů a rodičů žáků.

Charakteristika ŠVP

Zaměření školy

Školní vzdělávací program vychází z těchto principů:

- ve škole je příznivé sociální klima a děti do ní chodí rády
- vzájemný respekt na úrovních žák – učitel, rodič – učitel, učitelé mezi sebou
- vnitřní motivace dětí, která vychází ze smysluplnosti učiva a jeho praktického využití, z jejich chuti učit se
- spolupráce dětí napříč ročníky
- hledání souvislostí mezi probíraným učivem a okolním světem
- výchova svobodného a zodpovědného člověka, který chápe důsledky svého chování a rozhodování
- výběr a třídění informací z různých zdrojů a schopnost využití získaných poznatků při řešení problémů
- rozvoj tvořivosti, kreativity a spolupráce
- vytvoření prostoru, kde se dítě svobodně vyjadřuje a seberealizuje
- využívání inovativních forem a metod výuky všemi učiteli napříč předměty
- skutečně individuální přístup a zohledňování možností každého z žáků
- důraz na výuku jazyků, pohybovou výchovu, komunikační dovednosti a práci s informacemi

Vzdělávání v jednotlivých předmětech je stejně důležité jako osobnostní výchova, formování postojů a životních hodnot dětí. Pro to, aby se děti mohly všestranně rozvíjet a učit se novým dovednostem a poznatkům, jim vytváříme bezpečné a tvořivé prostředí, kde se nebojí vyjádřit svůj názor, mohou zažívat úspěchy i dělat chyby bez obav z důsledků.

Prostřednictvím objektivního hodnocení ukazujeme žákům, jak pracovat s chybami, jak se zlepšovat a jak vnímat vlastní práci a umět se z ní těšit. Podporujeme sebepoznávání žáků a žáky vedeme k vlastnímu sebehodnocení. Za podstatné považujeme, aby žák učivu

porozuměl, a aby mohl osvojené poznatky a dovednosti využít v běžném životě. Vedeme žáky k ohleduplnému chování k přírodě a životnímu prostředí, k přijímání odpovědnosti za své jednání a k zapojení do veřejného života.

Významná část školní práce je zaměřena rozvoj sociálních a komunikačních dovedností žáků, schopnosti diskutovat a řešit konflikty. Vzájemnou spoluprací, pomocí a respektováním druhých se vytváří pozitivní klima třídy i celé školy.

Žáci jsou přiměřeným způsobem zapojováni do spolurozhodování o obsahu učiva a dostávají prostor pro vyjádření svých názorů. Jsou také spoluvůrci školních pravidel a jsou odpovědní za jejich dodržování napříč třídním i školním kolektivem.

Škola vnímá jako zcela zásadní, aby žáci získali již na I. stupni výbornou znalost angličtiny, která jim otevře široké možnosti pro práci s informačními zdroji. Proto je angličtina dotována 3 hodinami týdně od 1. do 4. ročníku a doplněna o předměty zařazující pravidelně výuku metodou CLIL. Dalším důležitým prvkem školní práce je digitální gramotnost a práce s informacemi v mediální výchově a osobnostní a sociální výchově.

Malý počet žáků ve třídě umožňuje skutečně individuální přístup ke každému z nich. Pedagogové mohou trávit s jednotlivými žáky více času, diferencovat způsoby prezentace nového učiva, respektovat tempo i preferované styly učení jednotlivých žáků.

Při hodnocení žáků používáme širšího slovního hodnocení, které je pro dítě komplexní zpětnou vazbou, odráží individuální pokroky dítěte, lze v něm zformulovat doporučení pro jeho další školní práci.

Výchovné a vzdělávací strategie

Projektové vyučování

Je založeno na propojení teorie a praxe a vede žáky k vlastní činnosti, experimentování, kreativitě a učení v souvislostech. Při projektovém vyučování zapojujeme většinu výukových předmětů. Téma projektu je zpracováváno z různých pohledů, toto vede k ucelenějšímu pohledu na daný problém a usnadňuje jeho porozumění. Vyučování v projektech rozvíjí kompetence k učení, komunikativní, sociální a personální, kompetence k řešení problému a kompetence pracovní.

Problémové vyučování a konstruktivistický přístup

Kdykoliv to povaha probíraného učiva umožňuje, nepředkládáme žákům hotové informace, ale na základě toho, co děti již znají, popřípadě na základě poskytnutých informací, formulujeme problém, který mají řešit (individuálně, nebo ve skupině). Tímto způsobem žáci konstruují nové poznatky sami, experimentují, zobecňují. Konstruktivistickým přístupem žáci rozvíjejí kompetenci k řešení problémů.

Skupinová práce žáků

Žáci si kromě informací o učivu osvojují také dovednost spolupracovat, rozdělovat práci a plánovat ji. Kooperativní výukou žáci rozvíjejí pracovní, komunikativní, sociální a personální kompetence.

Integrovaná výuka

Žáci se učí své znalosti propojovat, hledat mezi nimi souvislosti, spojovat je ve větší celek. Souvislosti žáci objevují vlastní činností, uvědomují si je při realizování mezipředmětových vztahů. Toto učení rozvíjí většinu kompetencí uvedených v RVP ZV. Od 6. ročníku jsou předměty spojeny do tematicky propojených integrovaných bloků Člověk a příroda, Člověk a společnost, Kultura a tvorba, Osobnostní a sociální výchova.

Komunitní kruh, třídnická práce a žákovské shromáždění

V komunitním kruhu se realizují pravidelná setkávání žáků, kdy mohou děti prožívat sounáležitost i svoji jedinečnost ve společenství třídy. V kruhu lze řešit různé problémy týkající se každodenního života třídy, ale i problémy týkající se výuky.

Komunitní kruh je bezpečný prostor, kde děti mají příležitost vyjádřit své postoje a názory ke skutečnostem, které se jich týkají, kde mají prostor o problémech diskutovat, kde lze i případně jednotlivé názory korigovat.

Tato organizační forma rozvíjí kompetence komunikační, sociální a personální a kompetence k řešení problémů.

Třídnické práci je věnován samostatný čas v rámci rozvrhu, tak aby třídy spolu se svými učiteli měly pravidelně možnost pracovat na zlepšování vztahů, řešit problémy a diskutovat o důležitých tématech.

Žákovské shromáždění je důležitým prvkem školního života. Třídy se společně scházejí minimálně 1x měsíčně a společně diskutují o životě ve škole, problémech, se kterými se setkávají, navrhují jejich řešení a přispívají různými dalšími návrhy k plánování školních akcí a událostí. Shromáždění je prostor, kde jsou pozice žáků a učitelů rovnocenné, při hlasování má hlas všech stejnou váhu. Organizátory a moderátory shromáždění jsou sami žáci. To přispívá k rozvoji jejich komunikačních a občanských kompetencí a zvyšuje jejich odpovědnost za dění ve škole a potřebu podílet se na tvorbě pravidel.

Vzájemné učení

To, co žák nepochopí od učitele, v některých případech dokáže lépe pochopit od svého spolužáka. Této metody využíváme v případech, kdy děti, které již probranou látku pochopily, pomáhají v pochopení ostatním, např. v projektu vzájemného čtení. K tomuto učení dochází i v případě, kdy žák, popřípadě žáci prezentují svým spolužákům téma, které si předem připravili. Vrstevnické učení rozvíjí kompetence k učení, komunikativní a pracovní kompetence. Vzájemné učení podporujeme i mimo rámec jednotlivých ročníků prostřednictvím programů tzv. buddies (starší děti spolupracují na dlouhodobých projektech s mladšími, pomáhají jim řešit nejen školní záležitosti, ale mladší děti se mohou obracet na své buddies i v případě problémů ve vztazích se spolužáky.

Rozvoj jednotlivých gramotností

Dovednost číst s porozuměním, orientovat se v textu, vyhledávat důležité údaje a mít schopnost vyjádřit text vlastními slovy je potřebná nejen při vzdělávání žáků, ale především pro praktický život. Čtenářskou gramotnost rozvíjíme ve většině vyučovacích předmětech. Při práci s textem využíváme například metodu kritického čtení a psaní. Práce s textem rozvíjí kompetence k učení a k řešení problémů a pracovní kompetence.

Přirozený rozvoj matematické gramotnosti a schopnosti logického myšlení je součástí konceptu Hejného matematiky, který škola využívá od 1. ročníku.

Velkou pozornost věnujeme také schopnosti dorozumět se v cizím jazyce a digitální gramotnosti.

Podpora vnitřní motivace žáků

Žáci jsou od prvního ročníku motivováni k tomu, aby hledali svou optimální vzdělávací cestu, učili se učit a klást otázky, poznali své silné stránky a pracovali na posílení svých méně silných dispozic. Učitelé vedou žáky k tomu, aby nacházeli v jednotlivých tématech učiva smysl a podstatu. Žáci mají být přesvědčeni o tom, že získávané znalosti, dovednosti a postoje jsou smysluplné a pro jejich život potřebné a prospěšné. Tímto způsobem škola rozvíjí pozitivní vztah žáků k poznávání a učení se novým věcem.

Individualizovaná práce se žáky

Velký důraz škola klade na individualizaci výuky. To v praxi znamená, že společné výukové cíle dané v ŠVP a specifikované v tematických plánech, jsou pro každého žáka dále přizpůsobeny jeho stylu učení, potenciálu a zájmu o daný předmět. Žák se na procesu stanovování individuálních cílů podílí. Respektujeme potřeby jednotlivých žáků a jejich preferovaný učební styl, umožňujeme prostorové uspořádání tříd tak, aby žáci mohli pracovat sami a v klidu a zároveň jiní ve skupinách. Učitelé střídají vizuální, textové i multimediální informační zdroje pro výuku tak, aby si každý žák mohl vyzkoušet, který zdroj je pro něj optimální.

Spolupráce s komunitou

Vzdělávací proces funguje efektivněji, jsou-li propojeny všechny oblasti života dětí. To znamená, že škola není prostředím odtrženým od rodiny, společnosti a volnočasových aktivit žáků. Pedagogové a pracovníci školy jsou v pravidelném kontaktu s rodiči. Škola spolupracuje s organizacemi nabízejícími mimoškolní vzdělávání a aktivity pro volný čas. Škola má přehled o komunitních aktivitách, má informace o dění ve městě a v okolí a předává je žákům a jejich rodinám. Škola nabízí veřejnosti možnost získat představu o její činnosti prostřednictvím veřejných divadelních představení, dnů otevřených dveří, sportovních akcí pořádaných pro větší počet škol, atd.

Klíčové kompetence

Klíčové kompetence, jako souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobnostní rozvoj žáků a jejich uplatnění v životě, jsou rozvíjeny v rámci všech předmětů a školních aktivit. Jedná se o dlouhodobý proces působení na žáky a každý jednotlivec získává konkrétní dovednosti a zkušenosti vlastním tempem a jedinečným způsobem.

V rámci školní práce zařazují učitelé takové aktivity, které rozvíjejí kompetence žáků k učení, k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské a pracovní.

KOMPETENCE K UČENÍ umožňují žákům osvojit si strategie učení a motivovat je k celoživotnímu vzdělávání. V rámci školní práce proto:

- Vedeme žáky k hledání klíčových slov, tvoření osnovy textu, reprodukci textu – žák čte s porozuměním
- Učíme žáky pracovat s různými zdroji informací – texty přiměřené věku, literatura, multimediální zdroje - žák informace vyhledává, třídí, zpracovává, hodnotí, propojuje a vytváří závěry
- Zadáváme žákům samostatné práce a úkoly – žák je připravuje, realizuje, prezentuje

- Využíváme sebekontrolu a sebekritiku žáků – žák argumentuje, přijímá kritiku a zpětnou vazbu, je schopen přehodnotit své názory, kriticky hodnotí výsledky své práce, umí posoudit vlastní pokrok
- Učíme žáky chápat a používat obecně používané termíny, znaky a symboly
- Učíme žáky pozorovat, pojmenovávat, hledat vztahy a souvislosti – žák experimentuje, na základě toho vytváří další výstupy, sumarizuje a hodnotí
- Žáky vhodně motivujeme, poskytujeme jim možnost výběru způsobu práce – žák umí rozlišit podstatné od nepodstatného, je samostatný, umí si vybrat způsob učení, který mu vyhovuje
- Učitel podporuje žáky při vlastním tvořivém zpracování učiva – žák je tvořivý, uplatňuje svoji fantazii, poznává smysl a cíl učení, má k němu pozitivní vztah

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ podněcují žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů). V rámci školní práce proto:

- vytváříme pro žáky modelové problémové situace – žák problém rozpozná, pojmenuje ho, hledá příčiny, hledá cesty k jeho řešení, využívá své znalosti, dovednosti a zkušenosti
- nabízíme žákům úkoly, při kterých je nutné řešit praktické problémy – žák vyhledává informace k řešení problému z různých zdrojů, dává je do souvislosti, vytváří závěry, obhájí je
- zařazujeme do výuky modelové situace - žák se umí rozhodnout (při několika variantách řešení), nese zodpovědnost za svá rozhodnutí
- využíváme výuku ve skupinách a týmech
- škola organizuje školy v přírodě, exkurze, sportovní soutěže – žák řeší problémy běžného školního života
- umožňujeme žákům pozorovat jevy, provádět pokusy – žák řeší ve vhodných případech netradiční úlohy, získané poznatky aplikuje v praktickém životě

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ vede žáky k všestranné a účinné komunikaci. V rámci školní práce proto:

- umožňujeme žákům používat různé formy práce dle nabídky – žák rozumí různým typům textů, záznamům, prakticky je používá
- vytváříme dostatečný prostor pro vyjádření vlastního názoru, učíme žáky respektovat názor druhých – žák naslouchá názorům ostatních, objektivně je hodnotí, vyjadřuje se přesně a výstižně, dokáže formulovat své myšlenky, dokáže je obhájit
- seznamujeme žáky s výhodami neverbální komunikace – žák volí vhodný způsob komunikace (verbální i neverbální)
- učíme žáky využívat informační technologii pro získávání informací – žák používá dostupné komunikační prostředky a technologie, dokáže kriticky hodnotit informace – vlastní úsudek, vlastní názor
- umožňujeme žákům pracovat ve skupinách a týmech – žák spolupracuje ve skupině, využívá získané dovednosti k vytváření mezilidských vztahů

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A INTERPERSONÁLNÍ rozvíjí u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých. V rámci školní práce proto:

- volíme formy práce, které umožňují práci ve skupině – žák pracuje ve skupině, střídá role ve skupině, spolupracuje, diskutuje, argumentuje
- nabízíme žákům možnost vytvářet si pravidla ve třídě – žák respektuje společně dohodnutá pravidla chování, na jejichž formulaci se sám podílí, rozpoznává společensky nepřijatelné chování a odmítá jej
- tvoříme společně se žáky školní řád, vyžadujeme od nich jeho dodržování – žák se podílí na vytváření pozitivní atmosféry školy
- zdůrazňujeme pravidla spolupráce a vzájemné pomoci – žák je tolerantní, respektuje názory ostatních, je schopný empatie, je zdravě sebevědomý
- ve výuce nabízíme situace z každodenního života – žák čerpá ze zkušeností druhých lidí, pomáhá spolužákům

KOMPETENCE OBČANSKÉ připravují žáky k tomu, aby se projevovali jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svoje práva a naplňovali své povinnosti. V rámci školní práce proto:

- požadujeme od žáků, aby se účastnili vytváření pravidel, hodnotili vlastní chování i chování spolužáků – žák se podílí na vytváření pravidel kolektivu třídy, dodržuje pravidla slušného chování, zná svá práva a povinnosti, povinnosti plní
- žák jedná zodpovědně a uvědoměle nejen ve škole, ale i mimo školu, chová se ekologicky, poznává kulturní a historické tradice své země, váží si jich
- seznamujeme žáky s kulturou jiných zemí – žák respektuje kulturní a náboženské rozdíly

KOMPETENCE PRACOVNÍ pomáhají žákům rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci. V rámci školní práce proto:

- pomáháme žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti – žák dokáže posoudit své reálné možnosti při výběru své budoucí profese
- zdůrazňujeme důležitost sebehodnocení žáků
- umožňujeme žákům využívat znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech pro rozvoj vlastní osobnosti a v přípravě na své budoucí povolání – žák si umí osvojit základní pracovní dovednosti a návyky, aktivně se účastní na projektech důležitých pro volbu povolání
- vyžadujeme od žáků zhodnocení vlastní práce i práce druhých – žák využívá znalosti a zkušenosti získané z různých oborů pro svůj vývoj, při práci dodržuje zásady bezpečnosti
- nabízíme žákům zájmovou činnost – žák se zapojuje do zájmových aktivit

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) jsou vzděláváni v běžných třídách společně s ostatními žáky, navíc pracují podle potřeby se speciálním pedagogem. Podpůrná opatření pro tyto žáky jsou zařazena podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory pedagogické péče. Vzdělávací obsah vyučovacích předmětů přizpůsobujeme vzdělávacím možnostem a předpokladům žáka s přiznaným podpůrným opatřením v rámci plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP). Při vzdělávání těchto žáků jsou využívány kombinace speciálně pedagogických postupů a alternativních metod. **Ve škole působí speciální pedagog, asistent pedagoga a logopedický asistent.**

Pravidla tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Škola volí podpůrná opatření 1. stupně v případě, že žák má při vzdělávání takové obtíže, že je nezbytné jeho vzdělávání podpořit změnami v metodách a výukových postupech, v organizaci výuky, úpravami v hodnocení, v začleňování do sociální a komunikační sítě školní třídy, případně poskytnutí pomůcek. Plán pedagogické podpory (PLPP) sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci speciálního pedagoga. PLPP má písemnou podobu, obsahuje popis obtíží, pedagogickou podporu, cíle podpory a způsob vyhodnocování. Škola PLPP aktualizuje a průběžně vyhodnocuje. Nejpozději po 3 měsících vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou ke stanoveným cílům, v opačném případě změní PLPP nebo doporučí vyšetření ve školském poradenském zařízení. Hodnocení žáka probíhá v souladu s Pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání, která jsou součástí Školního řádu.

Pravidla tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu žáků se SVP

Při sestavování individuálního vzdělávacího plánu (IVP) vycházíme z jeho obsahu stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. IVP vyhotovuje ho třídní učitel za pomoci speciálního pedagoga a ostatních vyučujících na základě podpůrných opatření přiznaných školským poradenským zařízením. IVP má písemnou podobu, obsahuje údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem, identifikační údaje žáka a údaje o pedagogických pracovnících podílejících se na vzdělávání

žáka. V IVP jsou dále uvedeny zejména informace o úpravách obsahu vzdělávání žáka, časovém a obsahovém rozvržení vzdělávání, úpravách metod a forem výuky a hodnocení žáka, případné úpravě očekávaných výstupů ze vzdělávání žáka. Před jeho zpracováním probíhají konzultace s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovit metody práce se žákem, způsob kontroly osvojení znalostí a dovedností. IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka. Třídní učitel zajistí souhlas rodičů žáka s realizací IVP a ředitel školy zapíše tuto skutečnost do školní matriky. Škola průběžně sleduje a nejméně jedenkrát ročně vyhodnotí naplňování IVP. Hodnocení žáka bude v souladu s Pravidlech pro hodnocení výsledků vzdělávání, která jsou součástí Školního řádu.

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami mohou být v naší škole využívána následující opatření:

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků
- metody a formy práce, které umožňují častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi
- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu
- respektování pracovního tempa žáka
- poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů
- střídání forem a činností během výuky
- využívání skupinové výuky
- v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka

Důraz je kladen na spolupráci všech zúčastněných subjektů ve výchovně vzdělávacím procesu tedy žáka, rodičů a pedagogů, což je základním předpokladem úspěšného vzdělávání žáků se SVP. Speciální pedagog pravidelně konzultuje s ostatními učiteli pokroky a potřeby žáků se SVP.

Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Nadaní žáci vykazují ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních nebo sociálních dovednostech.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory žáků nadaných a mimořádně nadaných

Plán pedagogické podpory (PLPP) nadaného a mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci se zákonnými zástupci žáka a učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání. PLPP nadaného a mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu, obsahuje pedagogickou podporu, její cíle a způsob vyhodnocování. Škola PLPP aktualizuje a průběžně vyhodnocuje. Nejpozději po 3 měsících vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou ke stanoveným cílům, v opačném případě změní PLPP nebo doporučí vyšetření ve školském poradenském zařízení.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu žáků nadaných a mimořádně nadaných

Individuální vzdělávací plán nadaného a mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání. IVP nadaného a mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel se zákonnými zástupci žáka. Třídní učitel zajistí souhlas rodičů žáka s realizací IVP a ředitel školy zapíše tuto skutečnost do školní matriky.

Jako podpůrná opatření pro žáky nadané a mimořádně nadané mohou být v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

- předčasný nástup žáka ke školní docházce
- vzdělávání skupiny nadaných a mimořádně nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětech
- účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětech ve vyšších ročnících školy nebo v jiné škole (práce s intelektovými vrstevníky)
- obohacování vzdělávacího obsahu, práce
- zadávání specifických úkolů a projektů
- příprava a účast na soutěžích
- práce rychlejším tempem, méně procvičují, postupují rychleji kupředu

Začlenění průřezových témat

Všechny tematické okruhy jednotlivých průřezových témat jsou integrovány do učebních osnov některého vyučovacího předmětu, vybraná průřezová témata jsou vyučována jako samostatný předmět.

Přehled tematických okruhů průřezových témat zařazených do výuky na I. stupni

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Osobnostní a sociální výchova					
Osobnostní rozvoj					
Rozvoj schopnosti poznávání	Č, M, ČSv, A, H	Č, A, M, ČSv, H	Č, A, M, ČSv, H	Č, A, M, ČSv, H	Č, A, M, ČSv, H
Sebepoznání a sebepojetí	Č, V, T, ČSv, H	Č, V, T, ČSv, H, Dra	Č, V, T, ČSv, H, Dra	Č, V, T, ČSv, H	Č, V, T, ČSv, H
Seberegulace a sebeorganizace	Č, M, ČSv, T	Č, M, ČSv, T	Č, M, ČSv, T	Č, M, ČSv, T	Č, M, ČSv, T
Psychohygiena	Č, ČSv, T, H, V	Č, ČSv, T, H, V, Dra	Č, ČSv, T, H, V, Dra	Č, ČSv, T, H, V	Č, ČSv, T, H, V
Kreativita	H, V, M	H, V, Dra, M	H, V, Dra, M	H, V, M	H, V, M
Sociální rozvoj					
Poznávání lidí	Č, A, ČSv	Č, A, ČSv, Dra	Č, A, ČSv, Dra	Č, A, ČSv	Č, A, ČSv, Me
Mezilidské vztahy	Č, A, ČSv, T	Č, A, ČSv, T, Dra	Č, A, ČSv, T, Dra	Č, A, ČSv, T	Č, A, ČSv, T
Komunikace	Č, A, ČSv, H, V, T, M	Č, A, ČSv, H, V, T, M, Dra	Č, A, ČSv, H, V, T, M, Dra	Č, A, ČSv, H, V, T, M	Č, A, ČSv, H, V, T, M, Me
Kooperace a kompetice	Č, A, ČSv, H, V, T, P, M	Č, A, ČSv, H, V, T, P, M, Dra	Č, A, ČSv, H, V, T, P, M, Dra	Č, A, ČSv, H, V, T, P, M, Dra	Č, A, ČSv, H, V, T, P, M, Dra
Morální rozvoj					

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	M, Č, A	M, Č, A	M, Č, A, ČSv	M, Č, A, ČSv, F	M, Č, A, ČSv, Me
Hodnoty, postoje a praktická etika	Č, A, ČSv, H	Č, A, ČSv, H, Dra	Č, A, ČSv, H, Dra	Č, A, ČSv, H	Č, A, ČSv, H
Výchova demokratického občana					
Občanská společnost a škola	Č, ČSv		ČSv	ČSv, Me	ČSv
Forma participace občanů v politickém životě			ČSv	ČSv, Me	ČSv
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování			ČSv	ČSv, Me	ČSv
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech					
Evropa a svět nás zajímá	A, ČSv	A, ČSv	A, ČSv	A, ČSv, AR	A, ČSv, Me, AR
Objevujeme Evropu a svět	A, ČSv	A, ČSv	A, ČSv	A, ČSv, AR	A, ČSv, Me, AR
Jsme Evropané	A, ČSv	A, ČSv	A, ČSv	A, ČSv, AR	A, ČSv, Me, AR
Multikulturní výchova					
Kulturní odlišnosti	Č, ČSv, V, P, A	Č, ČSv, V, P, A	Č, ČSv, V, P, A	Č, ČSv, V, A, AR	Č, ČSv, V, A, AR
Lidské vztahy	Č, A, ČSv	Č, A, ČSv	Č, A, ČSv	Č, A, ČSv	Č, A, ČSv
Etnický původ	Č, ČSv, A	Č, Pr, A	Č, Pr, A	Č, A, ČSv	Č, A, ČSv
Multikulturalita	A, Č, ČSv	A, Č, ČSv	Č, A, ČSv	Č, A, ČSv, AR	Č, A, ČSv, AR
Princip sociálního smíru a solidarity			Č, ČSv	Č, ČSv	Č, ČSv
Environmentální výchova					
Ekosystémy		ČSv	ČSv	ČSv	ČSv
Základní podmínky života		ČSv	ČSv	ČSv	ČSv

Lidské aktivity a problémy životního prostředí		ČSv	ČSv	ČSv	ČSv
Vztah člověka k prostředí		ČSv	ČSv	ČSv	ČSv

Pozn.: Č – český jazyk, A – anglický jazyk, AR – anglické reálie a konverzace, M – matematika, ČSv – člověk a svět, DIGI – digitální gramotnost, H – hudební výchova, V – výtvarná výchova, P – pracovní činnosti, T – tělesná výchova, Dra – dramatická a etická výchova, Me – mediální výchova, F – finanční gramotnost

Přehled tematických okruhů průřezových témat zařazených do výuky na II. stupni

	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Osobnostní a sociální výchova				
Osobnostní rozvoj				
Rozvoj schopnosti poznávání	Č, M, ČaP, ČaS, KaT, OSV, AR, A	Č, M, ČaP, ČaS, KaT, OSV, AR, A	Č, M, ČaP, ČaS, KaT, OSV, AR, A	Č, M, ČaP, ČaS, KaT, OSV, A
Sebepoznání a sebepojetí	ČaS, KaT, OSV, AR, T	ČaS, KaT, OSV, AR, T	ČaS, KaT, OSV, AR, T	ČaS, KaT, OSV, T
Seberegulace a sebeorganizace	M, OSV, T	M, OSV, T	M, OSV, T	M, OSV, T
Psychohygiena	ČaS, KaT, OSV, T	ČaS, KaT, OSV, T	ČaS, KaT, OSV, T	ČaS, KaT, OSV, T
Kreativita	KaT, OSV, M	KaT, OSV, M	KaT, OSV, M	KaT, OSV, M
Sociální rozvoj				
Poznávání lidí	Č, A, ČaS, ČaP, OSV, AR	Č, A, ČaS, ČaP, OSV, AR	Č, A, ČaS, ČaP, OSV, AR	Č, A, ČaS, ČaP, OSV
Mezilidské vztahy	ČaS, OSV	ČaS, OSV	ČaS, OSV	ČaS, OSV
Komunikace	Č, M, ČaP, ČaS, KaT, OSV, AR, A	Č, M, ČaP, ČaS, KaT, OSV, AR, A	Č, M, ČaP, ČaS, KaT, OSV, AR, A	Č, M, ČaP, ČaS, KaT, OSV, AR, A
Kooperace a kompetice	M, ČaP, ČaS, KaT, OSV, T	M, ČaP, ČaS, KaT, OSV, T	M, ČaP, ČaS, KaT, OSV, T	Č M, ČaP, ČaS, KaT, OSV, T
Morální rozvoj				
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	M, ČaP, OSV, ČaS	M, ČaP, OSV, ČaS	M, ČaP, OSV, ČaS	M, ČaP, OSV, ČaS
Hodnoty, postoje a praktická etika	ČaS, OSV	ČaS, OSV	ČaS, OSV	ČaS, OSV
Výchova demokratického občana				
Občanská společnost a škola	ČaS, ČaP, OSV	ČaS, ČaP, OSV	ČaS, ČaP, OSV	ČaS, ČaP, OSV

Forma participace občanů v politickém životě	ČaS, ČaP, OSV	ČaS, ČaP, OSV	ČaS, ČaP, OSV	ČaS, ČaP, OSV
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	ČaS, ČaP, OSV	ČaS, ČaP, OSV	ČaS, ČaP, OSV	ČaS, ČaP, OSV
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech				
Evropa a svět nás zajímá	A, AR, OSV, ČaS	A, AR, OSV, ČaS	A, AR, OSV, ČaS	A, OSV, ČaS
Objevujeme Evropu a svět	A, AR, OSV, ČaS	A, AR, OSV, ČaS	A, AR, OSV, ČaS	A, OSV, ČaS
Jsme Evropané	A, AR, OSV, ČaS	A, AR, OSV, ČaS	A, AR, OSV, ČaS	A, OSV, ČaS
Multikulturní výchova				
Kulturní odlišnosti	A, AR, OSV, ČaS	A, AR, OSV, ČaS	A, AR, OSV, ČaS	A, OSV, ČaS
Lidské vztahy	ČaS, OSV	ČaS, OSV	ČaS, OSV	ČaS, OSV
Etnický původ	A, AR, OSV, ČaS	A, AR, OSV, ČaS	A, AR, OSV, ČaS	A, OSV, ČaS
Multikulturalita	A, AR, OSV, ČaS	A, AR, OSV, ČaS	A, AR, OSV, ČaS	A, OSV, ČaS
Princip sociálního smíru a solidarity	ČaS, OSV	ČaS, OSV	ČaS, OSV	ČaS, OSV
Environmentální výchova				
Ekosystémy	ČaP, OSV	ČaP, OSV	ČaP, OSV	ČaP, OSV
Základní podmínky života		ČSv	ČSv	ČSv
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	ČaP, OSV	ČaP, OSV	ČaP, OSV	ČaP, OSV
Vztah člověka k prostředí	ČaP, OSV, ČaS	ČaP, OSV, ČaS	ČaP, OSV, ČaS	ČaP, OSV, ČaS

Pozn.: Č – český jazyk, A – anglický jazyk, AR – anglické reálie a konverzace, M – matematika, ČaP – Člověk a příroda, ČaS – Člověk a společnost, KaT – Kultura a tvorba, T – tělesná výchova, OSV – Osobnostní a sociální výchova, DIGI – digitální gramotnost

Učební plán

Tabulace učebního plánu pro I. stupeň

Vzdělávací oblasti	Vyučované předměty	1. stupeň					
		1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	Celkem
		Týdenní časová dotace					118
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	7	6	8	6	7	34
	Anglický jazyk	3	3	3	3	2	14
	Anglická konverzace a reálie	-	-	-	2	2	4
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4	4	4	4	20
Informační a komunikační technologie	Digitální gramotnost	-	-	-	-	1	1
Člověk a jeho svět	Člověk a svět	2	2	2	4	4	14
	Mediální výchova	-	-	-	-	1	1
	Finanční gramotnost	-	-	-	1	-	1
Umění a kultura	Výtvarná výchova	2	2	1	1	1	7
	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5
	Dramatická a etická výchova	-	1	1	-	-	2
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5

Tabulace učebního plánu pro II. stupeň

Vzdělávací oblasti	Vyučované předměty	2. stupeň				
		6.r	7.r	8.r	9.r	Celkem
		Týdenní hodinová dotace				122
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk - gramatika ¹	2	2	2	2	8
	Anglický jazyk	2	2	2	2	8
	Anglická konverzace a reálie	2	2	2	-	6
	Další cizí jazyk (španělština, němčina)	2	2	2	2	8
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4	4	4	16
Informační a komunikační technologie	Digitální gramotnost	1	1	1	-	3
Člověk a společnost	Člověk a společnost	4	5	5	5	19
	Osobnostní a sociální výchova	2	2	2	5	11
Člověk a příroda	Člověk a příroda	5	5	6	6	22
Umění a kultura a Člověk a svět práce	Kultura a tvorba	3	3	3	4	13
Člověk a zdraví ²	Tělesná výchova	2	2	2	2	8

¹ Slohová část vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura je zařazena do předmětu Kultura a tvorba v časové dotaci 1 hodina týdně; literární část téhož oboru je zařazena do předmětu Člověk a společnost ve stejné dotaci.

² Vzdělávací obor Výchova ke zdraví je zařazen do předmětu Osobnostní a sociální výchova v 8. a 9. ročníku v časové dotaci 1 hodina týdně

Učební osnovy

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Tato vzdělávací oblast aktivně podporuje verbální komunikaci v mateřském a cizím jazyce. Je realizována v povinných vyučovacích předmětech **Český jazyk a literatura, Český jazyk – gramatika, Anglický jazyk, Anglická konverzace a reálie, Německý jazyk a Španělský jazyk.**

Všechny tyto vyučovací obory a předměty mají za úkol rozvíjení vyjadřovacích schopností jako základu vzdělávání i v dalších mimojazykových oblastech. Učí žáky porozumět jazykovým sdělením psaným i mluveným tak, aby byli schopni text rovněž reprodukovat. Na základě jazykových a komunikačních dovedností umožňují žákovi poznávat vlastní i cizí kultury s přihlédnutím k jejich literárnímu odkazu. Přispívají též k osobnostnímu a sociálnímu rozvoji a sebeuplatnění v praktickém životě. Připravují žáka na adekvátní využívání znalostí různých jazykových rovin a prostředků s ohledem na komunikační prostředí a situace v praxi.

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Charakteristika vyučovacího předmětu. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Jazykové i literární dovednosti, které si v jeho rámci žáci osvojují, využívají při čerpání poznatků ve všech dalších oblastech vzdělávání. Naším prvořadým cílem je vytvořit žákům vzdělávací nástroje čtení a psaní. Přitom klademe důraz na čtení s porozuměním.

Žáci, kteří nastupují do školy, se již dokážou česky dorozumět. Tuto jejich dovednost dále rozvíjíme, obohacujeme jejich slovní zásobu a seznamujeme je se spisovnou podobou jazyka. Výuku gramatiky chápeme nikoliv jako cíl, ale jako cestu, na které prostřednictvím poznávání struktury jazyka žáci rozvíjí své komunikační dovednosti. Žáci se učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama.

Některá témata, zejména z oblasti literatury, jsou realizována formou krátkodobých projektů. Dalším způsobem naplňování cílů předmětu jsou například návštěvy knihoven a muzeí, práce s texty napříč všemi školními předměty a projekty, práce s výukovými programy atd.

Vyučovací předmět je dotován v 1. - 5. ročníku následovně:

	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	Celkem
Český jazyk a literatura	7	6	8	6	7	34

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Ve vyučovacím předmětu Český jazyk a literatura rozvíjíme klíčové kompetence zejména těmito strategiemi:

Kompetence k učení

- vedeme žáky ke stálému zdokonalování čtení
- vytváříme podmínky pro získávání dalších informací potřebných k práci
- stanovíme dílčí vzdělávací cíle v pravopisu
- motivujeme žáky k aktivnímu zapojování se do vyučovacího procesu

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k tomu, aby navrhovali různá řešení problémů, dokončovali úkoly a zdůvodňovali své závěry
- umožňujeme žákům, aby si vzájemně radili a pomáhali
- hodnotíme práci žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k výstižnému a kultivovanému projevu
- umožňujeme žákům vyprávět o jejich zážitcích

Kompetence sociální a personální

- organizujeme práci ve skupinách, aby žáci spolupracovali při řešení problémů
- vedeme žáky k prezentaci jejich myšlenek a názorů a k vzájemnému respektu
- vytváříme příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky
- žáci respektují pokyny pedagogů

Kompetence občanské

- využíváme literatury naučné i vědecké k vytváření postoje k přírodě, k životnímu prostředí

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k organizování a plánování učení
- požadujeme dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů

ČESKÝ JAZYK - GRAMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Od 6. ročníku pracují žáci v integrovaných výukových blocích. Standardní učivo českého jazyka je rozděleno na gramatickou, komunikačně-slohovou a literární část. Gramatika českého jazyka je vyučována v samostatném předmětu. Komunikačně-slohová část je součástí integrovaného bloku Kultura a Tvorba (KAT), literární část je součástí bloku Člověk a společnost (ČAS). Toto rozdělení učiva umožňuje žákům pracovat s autentickými texty a seznamovat se s dobovou literaturou v kontextu témat integrovaného bloku ČAS, tvořit vlastní texty a reagovat na vlastní zážitky z četby v rámci bloku KAT. Zároveň není opomíjen důležitý gramatický aspekt výuky českého jazyka, který je prostředkem k věcně správnému a výrazově bohatému používání mateřštiny.

Cílem hodin gramatiky českého jazyka v 6. - 9. ročníku je prohloubení vědomostí a znalostí o spisovné podobě českého jazyka, které žáci následně prakticky uplatňují při vlastní tvorbě textů a v ústním projevu. Hodiny jsou zaměřeny na rozvoj logického myšlení, které umožňuje přesné, srozumitelné a věcně správné vyjadřování. V rámci práce s jednotlivými gramatickými prvky žáci tříbí své schopnosti porovnávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti, třídít je podle konkrétních hledisek a postupovat od konkrétního k obecnému. Dovednosti a vědomosti získané v hodinách gramatiky českého jazyka jsou pak široce využívány v dalších oborech vzdělávání.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Ve vyučovacím předmětu Český jazyk a gramatika rozvíjíme klíčové kompetence zejména těmito strategiemi:

Kompetence k učení

- vytváříme podmínky pro získávání dalších informací potřebných k práci
- stanovíme dílčí vzdělávací cíle v pravopisu
- motivujeme žáky k aktivnímu zapojování se do vyučovacího procesu

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k tomu, aby navrhovali různá řešení problémů, dokončovali úkoly a zdůvodňovali své závěry
- umožňujeme žákům, aby si vzájemně radili a pomáhali
- hodnotíme práci žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k výstižnému a kultivovanému projevu

Kompetence sociální a personální

- organizujeme práci ve skupinách, aby žáci spolupracovali při řešení problémů
- vedeme žáky k prezentaci jejich myšlenek a názorů a k vzájemnému respektu
- vytváříme příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k organizování a plánování učení
- požadujeme dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů

ANGLICKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu. Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Znalost cizích jazyků umožňuje chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast mateřského jazyka a národního kulturního prostředí. Jazykové znalosti jsou nástrojem ke komunikaci v rámci evropského i světového prostoru, pomáhají překonávat jazykové bariéry a zvyšují mobilitu člověka ve studijním, pracovním i osobním životě. Při studiu cizích jazyků žáci poznávají odlišnosti ve způsobu života jiných zemí, mohou poznat a pochopit jiné kulturní prostředí, stávají se tolerantními k jiným lidem a mohou s nimi komunikovat na hlubší úrovni.

Cílem výuky cizího jazyka na základní škole je rozvoj komunikačních dovedností a schopnosti dorozumět se s cizinci v běžných situacích a umět promluvit o základních tématech. Žák by měl zvládnout porozumět čtenému textu na dané úrovni a měl by být schopen rozumět a reagovat na přiměřeně obtížný mluvený projev v cizím jazyce. Při rozvíjení výše uvedených dovedností je využívána slovní zásoba nejrůznějších tematických okruhů. Gramatické struktury jsou prostředkem k dosažení základního cíle jazykové výuky, tedy aktivní komunikace. V rámci každé vyučovací hodiny jsou procvičovány všechny jazykové dovednosti (mluvení, poslech, čtení a psaní), ideálně v kontextu reálných situací. Ve výuce jsou běžně používány počítače a internet, jak pro práci s informacemi, tak pro komunikaci a procvičování.

Anglický jazyk je dotován v 1. - 4. ročníku 3 hodinami týdně v dělených skupinách podle individuální úrovně žáků, v 5. ročníku 4 hodinami týdně, a v 6. - 9. ročníku 2 hodinami týdně. Tato výuka zaměřená na praktickou znalost jazyka je propojena ve všech ročnících s dalšími 2 výukovými hodinami týdně v režimu CLIL. Tyto hodiny jsou vyučovány rodilým mluvčím ve spolupráci s českým učitelem.

Na konci 5. ročníku se u žáků předpokládá znalost angličtiny na úrovni A2 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky). Na konci 9. ročníku by žáci měli dosahovat znalost anglického jazyka min. na úrovni B1. V 6. - 9. ročníku se žáci podle svého zájmu a individuální jazykové úrovně mohou připravovat na složení mezinárodní zkoušky KET či FCE.

Kompetence k učení

- vedeme žáky k tomu, aby si uvědomili důležitost komunikace cizím jazykem pro další studium a praktický život
- propojujeme probraná témata a jazykové jevy

Kompetence k řešení problémů

- navozujeme jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí
- vede žáky k tomu, aby se bez obav zvládli komunikaci s cizincem

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k porozumění jednoduchému sdělení v anglickém jazyce
- umožňujeme žákům anglicky zformulovat jednoduché myšlenky
- navozujeme situace vzájemné komunikace

Kompetence sociální a personální

- zadáváme úkoly, při kterých si žáci pomáhají, vzájemně spolu komunikují, spolupracují

Kompetence občanské

- seznamujeme žáky se zvyky v anglicky mluvících zemích
- umožňujeme žákům prezentovat jejich práce vytvořené při hodinách

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k samostatnému užívání dvojjazyčného a výkladového slovníku
- zadáváme dlouhodobé úkoly formou projektů, při kterých se učí svou práci plánovat

ANGLICKÁ KONVERZACE A REÁLIE

Charakteristika vyučovacího předmětu. Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Předmět anglická konverzace a reálie je vyučován ve 4. až 8. ročníku v týdenní časové dotaci 2 hodiny. Je doplňkovým a rozšiřujícím předmětem pro výuku anglického jazyka. Předmět je zaměřen jednak na praktické procvičování ústní podoby anglického jazyka v kontextu a jednak na propojení jazykové výuky s širokou škálou výukových témat, především ze vzdělávacích oblastí Člověk a svět, Člověk a společnost a Člověk a příroda. Předmět využívá metodu CLIL (Content and Language Integrated Learning) a posiluje mezipředmětové souvislosti. V jednotlivých ročnících se v rámci předmětu žáci věnují konverzaci na témata probíraná v hodinách anglického jazyka a dále se zaměřují na nejrůznější aspekty života v anglicky mluvících zemích, témata zeměpisná, přírodovědná, vědecká, environmentální a společenská. Žáci se prostřednictvím probíraných témat zlepšují v angličtině a zároveň si upevňují znalosti získané v jiných vzdělávacích oblastech. Předmět Anglická konverzace a reálie je vždy vyučován rodilým mluvčím. Důležitou součástí práce v předmětu je také rozvíjení klíčových kompetencí žáků se zaměřením na prezentační dovednosti, práci s informacemi, kritické myšlení, rozhodování a sociální dovednosti.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- vedeme žáky k tomu, aby si uvědomili důležitost komunikace cizím jazykem pro další studium a praktický život
- propojujeme probraná témata a jazykové jevy
- žáci vyhledávají a třídí informace a dále je využívají v procesu učení

Kompetence k řešení problémů

- navozujeme jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí
- žáci kriticky myslí, jsou schopni obhájit svá rozhodnutí a uvědomují si odpovědnost za ně

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k porozumění jednoduchému sdělení v anglickém jazyce
- umožňujeme žákům anglicky zformulovat jednoduché myšlenky
- navozujeme situace vzájemné komunikace
- žáci využívají informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

- zadáváme úkoly, při kterých si žáci pomáhají, vzájemně spolu komunikují, spolupracují

Kompetence občanské

- seznamujeme žáky se zvyky v anglicky mluvících zemích
- umožňujeme žákům prezentovat jejich práce vytvořené při hodinách

Kompetence pracovní

- zadáváme dlouhodobé úkoly formou projektů, při kterých se učí svou práci plánovat

NĚMECKÝ JAZYK

Německý jazyk je jako druhý cizí jazyk volitelně zařazen do výuky od 6. do 9. ročníku v časové dotaci 2 hodiny týdně. Vzhledem k tomu, že žáci jsou v 6. ročníku už velmi dobře vybaveni znalostmi a dovednostmi získanými při osvojování anglického jazyka (předpokládaná úroveň na konci 5. ročníku je A2 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky), mohou si v průběhu II. stupně osvojit znalost dalšího cizího jazyka na velmi dobré úrovni (A2). V hodinách německého jazyka je kladen důraz na ústní komunikaci a vytváření základu (zejména ve fonetice a syntaxi) pro osvojování jazyka. Rovněž je cílem rozvoj jazykového podvědomí ve vztahu k mateřskému a případně dalším jazykům. Žáci při hodinách procvičují všechny jazykové dovednosti (mluvení, poslech, čtení, psaní). Ve velké míře jsou využívány počítače a internet, a to jak k procvičování dané látky, tak pro práci na nejrůznějších projektech a k práci s autentickými materiály. V 8. ročníku se žáci mohou zúčastnit výměnného jazykového pobytu do německy mluvící země. V 9. ročníku se mohou připravovat na některou ze základních jazykových zkoušek v němčině.

Výchovné a vzdělávací strategie směřující k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- vedeme žáky k tomu, aby si uvědomili důležitost komunikace cizím jazykem pro další studium a praktický život
- propojujeme probraná témata a jazykové jevy
- vedeme žáky k experimentování s různými učitelskými styly (způsob zpracování slovní zásoby) tak, aby žák našel samostatně ten nejúčinnější
- žáci spolupracují na projektech se žáky s jiných zemí, při těchto aktivitách používají němčinu jako reálný prostředek komunikace
- vedeme žáky k účasti na různých soutěžích, olympiádách, besedách, kdy žáci mají možnost prakticky uplatnit svoje znalosti a motivují se k zdokonalování
- pozitivně motivujeme žáky k stanovení vlastních cílů, k jejich dosažení

Kompetence k řešení problémů

- žáci pracují s knihami s německými instrukcemi, které učitel nepřekládá, žáci musí sami pochopit význam sděleného
- žáci pracují na projektech, kde řeší samostatně nebo ve skupině reálné problémy, výsledky porovnávají se spolužáky

Kompetence komunikativní

- vybíráme cvičení, ve kterých žáci procvičují různé způsoby komunikace v německém jazyce, simulují reálné situace ze života
- umožňujeme žákům komunikovat prostřednictvím Internetu, žáci mohou komunikovat s vrstevníky ze zahraničí
- žáci pracují s různými typy textů (čtení, poslech), ve kterých rozvíjejí své řečové dovednosti

Kompetence sociální a personální

- žáci řeší úkoly simulující reálné prostředí a životní situace, ve kterých musí spolupracovat s ostatními ve dvojicích nebo menších skupinách, uplatňují své dovednosti,
- zodpovídají za svou práci celému kolektivu
- navozujeme při výuce přátelskou a kooperativní atmosféru, vedeme žáky k vzájemné pomoci při vypracovávání zadaných aktivit, k naslouchání a respektování

Kompetence občanské

- vybízíme žáky k otevřenosti, podporujeme jejich zájem a reagujeme kladně na dotazy s cílem, aby se žáci nebáli zeptat, vede je k toleranci, úctě a respektu
- žáci se při spolupráci na mezinárodních projektech učí toleranci a respektu vůči jiným názorům, postojům a národnostem

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k využití svých znalostí a zkušeností v reálném životě
- zadáváme úkoly z reálných životních situací

ŠPANĚLSKÝ JAZYK

Španělský jazyk je jako druhý cizí jazyk volitelně zařazen do výuky od 6. do 9. ročníku v časové dotaci 2 hodiny týdně. Vzhledem k tomu, že žáci jsou v 6. ročníku už velmi dobře vybaveni znalostmi a dovednostmi získanými při osvojování anglického jazyka (předpokládaná úroveň na konci 5. ročníku je A2 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky), mohou si v průběhu II. stupně osvojit znalost dalšího cizího jazyka na velmi dobré úrovni (A2). V hodinách španělského jazyka je kladen důraz na ústní komunikaci a vytváření základu (zejména ve fonetice a syntaxi) pro osvojování jazyka. Rovněž je cílem rozvoj jazykového podvědomí ve vztahu k mateřskému a případně dalším jazykům. Žáci při hodinách procvičují všechny jazykové dovednosti (mluvení, poslech, čtení, psaní). Ve velké míře jsou využívány počítače a internet, a to jak k procvičování dané látky, tak pro práci na nejrůznějších projektech a k práci s autentickými materiály. V 8. ročníku se žáci mohou zúčastnit výměnného jazykového pobytu do španělsky mluvící země. V 9. ročníku se mohou připravovat na některou ze základních jazykových zkoušek ve španělštině.

Výchovné a vzdělávací strategie směřující k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- vedeme žáky k tomu, aby si uvědomili důležitost komunikace cizím jazykem pro další studium a praktický život
- propojujeme probraná témata a jazykové jevy
- vedeme žáky k experimentování s různými učebními styly (způsob zpracování slovní zásoby) tak, aby žák našel samostatně ten nejúčinnější
- žáci spolupracují na projektech se žáky s jiných zemí, při těchto aktivitách používají němčinu jako reálný prostředek komunikace
- vedeme žáky k účasti na různých soutěžích, olympiádách, besedách, kdy žáci mají možnost prakticky uplatnit svoje znalosti a motivují se k zdokonalování
- pozitivně motivujeme žáky k stanovení vlastních cílů, k jejich dosažení

Kompetence k řešení problémů

- žáci pracují s knihami se španělskými instrukcemi, které učitel nepřekládá, žáci musí sami pochopit význam sděleného
- žáci pracují na projektech, kde řeší samostatně nebo ve skupině reálné problémy, výsledky porovnávají se spolužáky

Kompetence komunikativní

- vybíráme cvičení, ve kterých žáci procvičují různé způsoby komunikace ve španělském jazyce, simulují reálné situace ze života
- umožňujeme žákům komunikovat prostřednictvím Internetu, žáci mohou komunikovat s vrstevníky ze zahraničí
- žáci pracují s různými typy textů (čtení, poslech), ve kterých rozvíjejí své řečové dovednosti

Kompetence sociální a personální

- žáci řeší úkoly simulující reálné prostředí a životní situace, ve kterých musí spolupracovat s ostatními ve dvojicích nebo menších skupinách, uplatňují své dovednosti,
- zodpovídají za svou práci celému kolektivu
- navozujeme při výuce přátelskou a kooperativní atmosféru, vedeme žáky k vzájemné pomoci při vypracovávání zadaných aktivit, k naslouchání a respektování

Kompetence občanské

- vybízíme žáky k otevřenosti, podporujeme jejich zájem a reagujeme kladně na dotazy s cílem, aby se žáci nebáli zeptat, vede je k toleranci, úctě a respektu
- žáci se při spolupráci na mezinárodních projektech učí toleranci a respektu vůči jiným názorům, postojům a národnostem

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k využití svých znalostí a zkušeností v reálném životě
- zadáváme úkoly z reálných životních situací

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Vzdělávací oblast matematika a její aplikace poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v každodenním životě. Umožňuje žákům důkladně porozumět matematickým pojmům a postupům, jejich vzájemným vztahům, osvojit si některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich využití, získávat matematickou gramotnost. Oblast zahrnuje vyučovací předmět Matematika.

MATEMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu. Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět je dotován v 1. – 9. ročníku 4 hodinami týdně. Učitelé uplatňují různé formy práce s důrazem na konstruktivistický přístup k učení. Základní metodou pro práci v nejnižších ročnících je Hejného matematika, která je ve vyšších ročnících vhodně kombinována a doplňována klasickými matematickými metodami a přístupy. Matematika rozvíjí pozornost, vytrvalost, schopnost rozlišovat, objevovat, vytvářet různé situace. Žáci se učí svoji práci kontrolovat, srovnávat, učí se sebedůvěře, slovně i písemně vyjadřují výsledky svého pozorování. S vyjadřovacími schopnostmi se rozvíjí jejich schopnost uvažovat. Předmět je již svou podstatou zaměřen na rozvoj dovedností žáků, ne znalostí a vědomostí.

Vzdělávací obsah je rozdělen na čtyři tematické okruhy:

- **Čísla a početní operace (Aritmetika a algebra)** – osvojení aritmetických operací ve třech složkách: dovednost provádět operaci, významové porozumění, získávání číselných údajů, seznámení se s pojmem proměnná
- **Závislosti, vztahy a práce s daty** – rozpoznávání a uvědomění si určitých typů změn a závislostí, jejich analyzování z tabulek, diagramů a grafů
- **Geometrie v rovině a prostoru** – určování a znázorňování geometrických útvarů a modelování reálných situací, zkoumání tvarů a prostoru
- **Nestandardní aplikační úlohy a problémy** – uplatňování logického myšlení, řešení problémových situací a úloh z běžného života

Kompetence k učení

- zařazujeme do vyučování úlohy z praktického života
- nabízíme různé metody práce, rozmanité pomůcky a tím dosahujeme zajímavosti výuky
- vytváříme u žáků zásoby matematických nástrojů (početní operace, algoritmy, matematické symboly, termíny), které žák efektivně využívá při řešení úkolů vycházejících z reálného života a praxe

Kompetence k řešení problémů

- nabízíme žákům dostatek úloh a příkladů z reálného života
- podporujeme nalézání různých variant řešení zadaných úloh, možnost diskuse řešitelnosti daných úloh
- umožňuje žákům hodnotit výsledky své práce, hovořit o nich, reagovat na upozornění učitele
- podporujeme rozvoj kreativity při řešení problémových úloh

Kompetence komunikativní

- předkládáme žákům úlohy s využitím matematické symboliky
- nabízíme žákům příležitost využívat informační a komunikační prostředky pro řešení úkolů i pro komunikaci a spolupráci s ostatními
- pracujeme s grafy, tabulkami, diagramy apod.

Kompetence sociální a personální

- samostatným řešením přiměřeně náročných úkolů vedeme žáky k dosažení pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- stanovíme pravidla pro práci skupiny a samostatné práce a dbáme na jejich dodržování

Kompetence občanské

- vedeme žáky ke schopnosti pomoci druhým při řešení problémových úloh

Kompetence pracovní

- zařazujeme vhodné činnosti pro dosažení zručnosti žáků
- vyžadujeme od žáků zodpovědnost a bezpečnost v přístupu k zadaným úkolům

INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

DIGITÁLNÍ GRAMOTNOST

Charakteristika vyučovacího předmětu. Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Práce s počítačem a v on-line prostředí je nedílnou součástí školních aktivit od 2. ročníku, kdy žáci v rámci jiných předmětů (matematika, český jazyk, jazyky, člověk a svět) pracují s PC a získávají základní dovednosti a znalosti. V hodinách pracuje učitel digitální gramotnosti v tandemu s učitelem předmětu. Na základě této práce jsou žáci schopni využívat počítače pro své výukové potřeby již v nižších ročnících. Samostatný předmět Digitální gramotnost je vyučován v 5. až 8. ročníku. Je dotován 1 hodinou týdně. Žáci jsou vedeni k pokročilejšímu užívání počítače a bezpečné orientaci v online prostoru. Učí se vyhledávat, zpracovávat a využívat informace ve svém vzdělávání i v praktickém životě. Témata pro výuku jsou volena s možností integrace do dalších předmětů. Cílem je vybavit žáka dostatečnými znalostmi a dovednostmi pro samostatné a bezpečné využití informačních technologií nejen ve vlastním vzdělávání.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Ve vyučovacím předmětu Digitální gramotnost rozvíjíme klíčové kompetence zejména těmito strategiemi:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací dle zadaných kritérií a jejich efektivnímu využívání
- umožňujeme aplikovat získané dovednosti při řešení konkrétního problému
- vedeme žáky k zodpovědnosti za své vlastní učení

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky sebekontroli, systematičnosti a přesnosti

- učíme žáky jednotlivým algoritmům a vede je k jejich využívání
- umožňujeme žákům hledat vlastní řešení

Kompetence komunikativní

- umožňujeme žákům využívat informační a komunikační prostředky
- učíme žáky používat odborné termíny v praxi
- vedeme žáky k využívání získaných dovedností ve skutečném životě.

Kompetence sociální a personální

- umožňujeme žákům pracovat v týmu
- učíme žáky přijmout podíl zodpovědnosti za kvalitu společné práce
- vedeme žáky ke schopnosti požádat o pomoc nebo pomoc poskytnout

Kompetence pracovní

- učíme žáky bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení
- vedeme žáky k využívání osvojených vědomostí a dovedností při řešení konkrétních problémů
- požadujeme po žácích odevzdávat zadanou práci v dohodnutém čase a dohodnuté kvalitě

ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Vzdělávací oblast **Člověk a jeho svět** vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, naší vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a vede žáky k získání dovedností pro praktický život. Žáci přemýšlí o tom, jak vnímat lidi, vztahy mezi nimi, všítat si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat, přemýšlet o nich a chránit je. Na základě pozorování sebe, svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se učí chápat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům (včetně situací ohrožení), učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Vyučování je postaveno na vlastním prožitku žáků, vycházející z konkrétních nebo modelových situací. Do vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět patří na I. stupni předměty **Člověk a svět, Mediální výchova a Finanční gramotnost**.

ČLOVĚK A SVĚT

Pro předmět **Člověk a svět** je charakteristická jeho provázanost s učivem ostatních předmětů. Právě toto prolínání témat dává možnost vytváření různých projektů a spolupráce napříč ročníky, které výuku obohatí a učivo spojí s každodenním životem. Výuku vhodně doplňují obrazy, videozáznamy, filmy, besedy, vycházky i exkurze. Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Člověk a svět získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd. Učivo vyučovacího předmětu Člověk a svět doplňuje vzdělávací obsah předmětu Dramatická a etická výchova, vyučovaného ve 2. - 3. ročníku. Předmět Člověk a svět je vyučován v 1.- 3. ročníku v časové dotaci 2 hodiny týdně, ve 4.-5. ročníku v časové dotaci 4 hodiny týdně. Ve 3. ročníku je do výuky zařazena metoda CLIL a hodiny vyučuje v tandemu rodilá mluvčí a český pedagog.

Vzdělávací obsah je rozdělen do 5 tematických okruhů:

1. **Místo, kde žijeme** – žáci se učí poznávat nejbližší okolí, zákonitosti a pravidla života v rodině, ve škole, v obci a společnosti. Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění, vztah k naší zemi i k zemím ostatním. Důraz je také kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově).
2. **Lidé kolem nás** – žáci si osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu tolerance a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení všech lidí. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost. Celý tematický okruh směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.
3. **Lidé a čas** – žáci se učí orientovat v dějích a čase. V tematickém okruhu se vychází od nejznámějších událostí v rodině, v obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Podstatou je vzbudit u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Navštěvují společně památky, muzea, knihovny a jiné kulturní stánky.
4. **Rozmanitost přírody** – žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat.
5. **Člověk a jeho zdraví** – žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické potřeby. Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Žáci se seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných situací, které

ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují odpovědnost za své zdraví a bezpečnost a zdraví jiných lidí. Docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- žáky vedeme k objevování a poznávání všeho, co je zajímavá a v čem by v budoucnu mohli uspět
- umožňujeme jim poznávání podstaty zdraví i příčiny nemocí
- podporujeme jejich preventivní chování
- učíme je orientaci ve světě informací, časové a místní propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- pomáháme jim řešit a třídit informace podle zvolených nebo zadaných kritérií
- motivujeme žáky pro celoživotní učení

Kompetence k řešení problémů

- upevňujeme u žáků účelné rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých
- umožňujeme žákům poznávat a ovlivňovat jejich jedinečnost
- pomáháme žákům, aby došli k samostatným objevům, řešením a závěrům
- učíme je pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi a využívat i další informační zdroje

Kompetence komunikativní

- pomáháme žákům rozšiřovat si slovní zásobu v osvojených tématech
- vedeme je k samostatnosti a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezkonfliktní komunikaci, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií
- učíme je pojmenovávat pozorované skutečnosti a zachycovat je ve vlastních projevech, názorech a výtvorech

- umožňujeme jim přirozeně vyjadřovat pozitivní city ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- podporujeme u žáků prezentaci jejich myšlenek a názorů, kladení otázek k věci, vzájemnému se naslouchání a zdůvodňování vlastních závěrů, vzájemné pomoci

Kompetence sociální a personální

- podporujeme práci žáků ve skupinách
- motivujeme žáky k poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazu a jejich předcházení
- žáky vedeme k poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti druhých,
- včetně chování při mimořádných událostech
- učíme je efektivně spolupracovat na řešení problémů, respektovat názory druhých, přispívat k diskuzi, věcně argumentovat
- vedeme žáky k oceňování svých názorů a přínosů, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených pravidel soužití

Kompetence občanské

- učíme žáky ohleduplnosti k přírodě i kulturním výtvorům
- motivujeme žáky k hledání možností aktivního uplatnění při ochraně přírody
- vedeme žáky k respektování pravidel

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- učíme je používat různé materiály, nástroje a vybavení
- zohledňujeme soudobý stav poznání a technického rozvoje

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Mediální výchova je ve školním vzdělávacím programu zpracována jako samostatný předmět. Důvodem tohoto uspořádání je fakt, že úroveň mediální gramotnosti žáků má klíčový dopad na jejich schopnost pracovat s informacemi, vyhodnocovat jejich pravdivost a relevanci a utvářet si vlastní poučený názor. Tato dovednost je klíčová pro orientaci v informačně složitém světě. Pro výuku předmětu byl vybrán 5. ročník, ve kterém žáci již základní povědomí o médiích a práci s informacemi mají, ale potřebují si k nim vytvořit odpovídající kontext. Zároveň jsou již schopni poznatky a dovednosti prakticky použít. Časová dotace předmětu je 1 hodina týdně. Na mediální výchovu navazuje práce v předmětu Kultura a tvorba (6. – 9. ročník).

Práce v předmětu je zaměřena na následující dovednosti a poznatky: získání povědomí o historii, fungování a roli médií v současné společnosti, analýza různorodých mediálních sdělení, posouzení jejich věrohodnosti, zdrojů a komunikačních záměrů, formování kritického myšlení, vytváření vlastního názoru, rozvíjení argumentačních dovedností a schopnosti vést dialog, kultivování písemného projevu a rozvíjení citlivosti vůči společenským hodnotám a stereotypům.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k tomu, aby si uvědomili důležitost vyhodnocování realističnosti a relevance informací a třídili je podle hodnoty pro vlastní vzdělávání

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k tomu, aby přistupovali k médiím a informacím z nich realisticky a uměli je kriticky vyhodnotit

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k porozumění sdělením a informacím a k jejich správné interpretaci a vlastnímu vyjádření k tématu
- vedeme žáky k tomu, aby formulovali své myšlenky v návaznosti na získané a zhodnocené informace
- navozujeme komunikační situace

Kompetence sociální a personální

- zadáváme úkoly, při kterých si žáci pomáhají, vzájemně spolu komunikují, spolupracují

Kompetence občanské

- seznamujeme žáky s jednotlivými druhy médií a vedeme je k hodnocení jejich významu pro společnost
- umožňujeme žákům prezentovat jejich práce vytvořené při hodinách

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k samostatnému užívání informačních zdrojů
- zadáváme dlouhodobé úkoly formou projektů, při kterých se učí svou práci plánovat

FINANČNÍ GRAMOTNOST

Předmět Finanční gramotnost jako součást vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět je vyučován samostatně ve 4. ročníku. Časová dotace je 1 hodina týdně. Svým vymezením naplňuje především obsah průřezových témat Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Mediální výchova. Předmět poskytuje žákům základní ekonomické a finanční znalosti a umožňuje jim orientovat se v základních finančních a peněžních pojmech. Cílem výuky je vést žáky k odpovědnějšímu přístupu k penězům a k chápání základních ekonomických principů. Prostřednictvím praktických příkladů a modelových situací si žáci mohou vyzkoušet vytvořit vlastní rodinný rozpočet, naplánovat výdaje na školní výlet, podílet se na projektu třídní firmy, nebo uspořádat charitativní prodejní akci a podpořit nějaký potřebný projekt. Na výstupy 5. ročníku navazují finanční a ekonomická témata vyučovaná v rámci Osobnostní a sociální výchovy od 6. ročníku.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání – připravujeme je na celoživotní učení
- ve výuce rozvíjíme intelektuální schopnost žáků, jejich paměť, představivost, tvořivost, abstraktní myšlení, schopnost logického úsudku
- rozvíjíme kombinatorické a logické myšlení
- vedeme žáky k vyhledávání informací na internetu, jejich třídění, zpracovávání a vyvozování závěrů
- pracujeme s obecně užívanými termíny, žáci si vytváří komplexnější pohled na nakládání s penězi
- žáci samostatně či ve skupinách formulují závěry

Kompetence k řešení problémů

- podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů
- vedeme žáky k provádění rozboru problémové úlohy, návrhu plánu řešení a vyhodnocení řešení
- podporujeme žáky při řešení problému netradičními způsoby

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty
- učíme žáky využívat při komunikaci internet, odbornou literaturu a jiné komunikační zdroje

Kompetence sociální a personální

- podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování
- učíme žáky kriticky hodnotit práci týmu, svoji práci v týmu i práci ostatních členů týmu

Kompetence občanské

- seznamujeme žáky s principy hospodaření veřejných rozpočtů
- žáci se učí rozumět správnému ekonomickému chování
- respektujeme osobnost žáka a jeho práva
- vedeme žáky k utváření přátelské otevřené atmosféry ve třídě

Kompetence pracovní

- důsledně žáky vedeme k dodržování vymezených pravidel
- chválíme kvalitně odvedenou práci
- činnosti žáka přispívají k jeho lepší orientaci v otázkách souvisejících s podnikáním (formy podnikání, typy živností)

UMĚNÍ A KULTURA

Vzdělávací oblast Umění a kultura obohacuje žákův pohled na svět. Umožňuje mu chápat umění jako nedílnou součást běžného života. Podílí se na utváření žákova pozitivního postoje ke kultuře a umění, upozorňuje ho též na estetický účinek uměleckých děl vytvořených v minulosti a poukazuje na jejich historické souvislosti a proměny. Upozorňuje na vazby mezi různými druhy umění. Učí rozpoznávat kvalitu uměleckého díla, vážit si práce vlastní i druhých a zaujímat postoje k hodnotám vnějšího světa. Tato vzdělávací oblast rozvíjí žákovu osobnost a talent, jeho tvořivost. Umožňuje mu seberealizovat se. Zároveň působí na rozvoj žákova vnímání a emocionálního citění. Učí ho čerpat inspiraci ze světa fantazie. Pomáhá mu získávat nové dovednosti a teoretické poznatky a uplatňovat je v praxi. Podporuje rozvoj neverbální komunikace. Důležitost této vzdělávací oblasti jako součásti základního vzdělání spočívá v tom, že umožňuje žákovi jiné než pouze racionální poznávání světa.

Tato vzdělávací oblast zahrnuje vyučovací předměty Výtvarná výchova, Hudební výchova, Dramatická a etická výchova a Kultura a tvorba.

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

V 1. - 2. ročníku je výtvarná výchova vyučována v časové dotaci 2 hodiny týdně. Do vyučovacích hodin je zařazena metoda CLIL a výuka probíhá v tandemu rodilé mluvčí a pedagoga výtvarné výchovy. Výtvarná tvorba je názornou činností a žáci mladšího školního věku o ni projevují přirozený zájem. Propojení výuky jazyka a práce ve výtvarné výchově je ideálním prostředím pro přirozený rozvoj slovní zásoby v kontextu a vnímání jazyka v jeho přirozené podobě. Ve 3. - 5. ročníku v časové dotaci 1 hodina týdně. Výtvarná výchova aktivuje smyslové vnímání, estetické citění a rozumové i citové hodnocení skutečnosti a jevů. Tvořivými činnostmi umožňuje žákům prohloubení prožitku poznávání. Rozvíjí smyslovou citlivost žáků. Upozorňuje je na estetický účinek uměleckých děl vytvořených v minulosti a poukazuje na jejich historické souvislosti a proměny. Učí žáka zacházet s linií, barvou, tvarem, poznávat jejich vlastnosti v ploše a prostoru. Seznamuje ho se základními výtvarnými postupy, materiály a nástroji a s jejich vyjadřovacími možnostmi. Pěstuje u žáků vztah k výtvarné kultuře, navazuje hlubší kontakty s uměním prostřednictvím výtvarných činností. Je také příležitostí pro tvořivou relaxaci.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- porovnáváme různé práce žáků, vedeme je k hodnocení a pěstujeme u nich estetické cítění a vkus
- seznamujeme je se znaky výtvarných uměleckých slohů a s význačnými umělci.

Kompetence k řešení problému

- při společné diskuzi poukazujeme na zlepšení, motivujeme žáky pochvalou, prezentujeme žákovské práce
- vedeme žáky k sebehodnocení
- posilujeme žákovu sebedůvěru, navrhuje mu možné postupy, které by vedly ke zdárnějšímu výsledku jeho práce.

Kompetence komunikativní

- učíme žáky respektovat vzájemné odlišnosti ve výtvarném vyjadřování, seznamujeme je s ilustracemi v dětských knihách
- využíváme jejich propojení s literární výchovou a čtením
- povzbuzujeme žáky k tomu, aby se nebáli přiměřenou formou vyjádřit své názory, zapojujeme je do výzdoby třídy a školy
- nabízíme jim vizuálně obrazná vyjádření jako možný prostředek komunikace.

Kompetence sociálně personální

- dohlížíme na to, aby žák při práci ve skupině dodržoval společně stanovená pravidla
- vedeme ho ke spolupráci s ostatními a učíme ho oceňovat práci druhých
- učíme ho tolerantnímu přístupu vůči druhým, motivujeme ho pochvalou, posilujeme jeho sebevědomí.

Kompetence občanské

- nabízíme žákovi různé náměty k řešení rozličných situací, pomáháme mu při výběru řešení
- seznamujeme ho s kulturním a historickým dědictvím, poukazujeme na jeho hodnoty
- volíme takové výtvarné činnosti, které jsou šetrné k životnímu prostředí, třídíme výtvarný odpad.

Kompetence pracovní

- vytváříme základní pracovní návyky, stanovujeme pravidla bezpečnosti při práci.

HUDEBNÍ VÝCHOVA

Předmět hudební výchova je vyučován v 1. - 5. ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně. Hudební výchova dává žákům příležitost, aby projevovali a uspokojovali svou přirozenou potřebu setkávání s hudbou, jejího poznávání, vnímání a prožívání. Tuto potřebu předmět podněcuje, rozvíjí a kultivuje s širším záměrem obohacovat estetické vnímání žáků a jejich prožívání světa.

Hudební výchova žáka ovlivňuje, rozvíjí jeho osobnost, a především jeho hudebnost. Seznamujeme žáky s hudbou jednotlivých epoch, s národní hudební kulturou a kulturou jiných zemí. Ukazujeme schopnost hudebního umění minulosti i dneška působit na žáka emocionálně. Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních (práce s hlasem), instrumentálních (hry na jednoduché hudební nástroje), hudebně pohybových (tanec, gesta) a poslechoových činností (vnímání, interpretace, rozpoznávání žánrů) k porozumění hudebnímu umění a hudbě, k jejímu aktivnímu vnímání a využívání jako svébytného prostředku komunikace. Umožňuje žákům hudebně se realizovat a vyjádřit tak své pocity a najít si svůj vlastní hudební styl.

Součástí hodin hudební výchovy je také práce na přípravě školních hudebních a divadelních představení.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- vedeme žáka k celoživotnímu zájmu o hudbu a kulturu jako takovou
- učíme ho v širších souvislostech vyhledávat a třídit informace s hudební tematikou, rozumět a využívat hudební terminologii

Kompetence k řešení problémů

- posilujeme žákovu sebedůvěru při aktivních hudebních činnostech
- kladně ho motivujeme
- poukazujeme na jeho zlepšení

Kompetence komunikativní

- učíme žáka formulovat vlastní myšlenky a názory, naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně a slušně na ně reagovat, zapojovat se do diskuze, obhajovat vlastní názor a vhodně argumentovat
- pracujeme s různými typy textů, notových a obrazových materiálů a záznamů
- ukazujeme, že hudba je možným prostředkem komunikace mezi lidmi i národy

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke spolupráci s ostatními a učíme je oceňovat práci druhých
- učíme tolerantnímu přístupu vůči druhým, motivujeme pochvalou, posilujeme sebevědomí

Kompetence občanské

- vedeme žáky k vytvoření kladného vztahu ke kulturním a historickým hodnotám, k uměleckým dílům
- snažíme se rozvíjet smysl pro kulturu a tvořivost

Kompetence pracovní

- při praktických hudebních činnostech se učíme správně zacházet s hudebními nástroji a materiály
- využíváme znalosti z jiných oborů, učíme se hledat souvislosti

DRAMATICKÁ A ETICKÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Dramatická výchova je učení zkušeností, tj. jednáním, osobním, nezprostředkovaným poznáváním sociálních vztahů a dějů, přesahujících aktuální reálnou praxi zúčastněného jedince. Je založena na prozkoumávání, poznávání a chápání mezilidských vztahů, situací a vnitřního života lidí současnosti i minulosti, reálných i fantazií vytvořených. Toto prozkoumávání a poznávání se děje ve fiktivní situaci prostřednictvím hry v roli, dramatického jednání v situaci. Základním stavebním kamenem, s nímž dramatická výchova pracuje, je fiktivně navozená dramatická situace založená na mezilidské interakci a využívající simulačních a rolových her k aktivnímu poznávání světa, člověka, společnosti a sama sebe.

Z takto nejobecněji formulovaného cíle dramatické výchovy se při plánování odvozují dílčí cíle jednotlivých složek a tematických celků učiva. Cílem předmětu je vést žáka skrze dramatickou výchovu vedeno k sebepoznávání, poznávání druhých a okolí a navozování sociálních vztahů. Hlavní metodou tohoto učení je učení se zkušeností, vlastním prožitkem. Dramatická výchova může významně přispět k rozvoji osobnostních a sociálních kompetencí. Důležitou součástí dramatické a etické výchovy jsou také zařazené prvky hodnotového vzdělávání.

Dramatická výchova je v 1. ročníku zakomponována do učiva hudební výchovy. Jako samostatný předmět je vyučována ve 2. a 3. ročníku v týdenní dotaci 1 vyučovací hodiny.

Dramatická a etická výchova zahrnuje tři oblasti:

Dramatická průprava

Zahrnuje základní přípravu v oblasti práce s rytmem, hlasem, pohybem a vnímání partnera. Rozvíjí fantazii, učí práci ve skupině a respektování daných pravidel. Odstraňuje u žáků pocit studu, sebezpozorování nebo sebestřednosti.

Hlasová průprava

Žáci se zde učí správnou techniku dechu, rezonance, práce s bránicí. Seznamují se se svým hlasovým aparátem a získávají základy správné hlasové hygieny. Jednoduché texty slouží k nácviku výslovnosti a frázování, jakožto i k rozhýbání a průběžnému tréninku mluvidel.

Etické aspekty

Seznamují žáky s modelovými situacemi v rámci sociálních vztahů, navozují problémy, se kterými se žáci setkávají a nabízí formou hry a dramatických technik jejich bezpečné prožití a hledání možných řešení. Etické aspekty se také snaží působit na morálku a sociální citěná žáků.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- pěstujeme u žáků sociální citění, morálku a altruismus

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k sebehodnocení
- motivujeme žáky pochvalou, prezentujeme divadelními představeními
- posilujeme žákovskou sebedůvěru, navrhuje postupy, které by vedly ke zdárnějšímu výsledku jejich práce

Kompetence komunikativní

- učíme žáky komunikovat, stanovujeme se žáky pravidla správné komunikace, učíme žáky naslouchat
- povzbuzujeme žáky, aby se nebáli přiměřenou formou vyjádřit své názory

Kompetence sociálně personální

- dohlížíme na to, aby žák při práci ve skupině dodržoval společná a společensky stanovená pravidla
- vedeme žáky ke spolupráci s ostatními a učíme je oceňovat práci druhých
- učíme je tolerantnímu přístupu k druhým, posilujeme jeho sebevědomí

Kompetence občanské

- vedeme žáky ke spolupráci při jednotlivých týmových činnostech
- učíme je spolupráci při dramatizaci

Kompetence pracovní

- vytváříme základní pracovní návyky

KULTURA A TVORBA

Integrovaný výukový předmět Kultura a tvorba je zařazen do výuky v 6. – 9. ročníku a propojuje obsahově a tematicky výtvarnou výchovu, hudební výchovu, pracovní činnosti, čtenářské dovednosti a tvůrčí psaní (slohovou tvorbu). V 6. -7. ročníku je předmět vyučován v týdenní dotaci 3 hodiny, v 8. -9. ročníku činí jeho časová dotace 4 hodiny týdně.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- vedeme žáka k celoživotnímu zájmu o hudbu a kulturu jako takovou
- učíme ho v širších souvislostech vyhledávat a třídit informace s hudební tematikou, rozumět a využívat hudební terminologii
- porovnáváme různé práce žáků, vedeme je k hodnocení a pěstujeme u nich estetické cítění a vkus
- seznamujeme je se znaky výtvarných uměleckých slohů a s význačnými umělci.
- učíme žáky osvojovat si základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí, používat vhodné nástroje, nářadí a pomůcky při práci i v běžném životě
- umožňujeme žákům používat různé materiály, vhodné nástroje a nářadí
- učíme žáky pozorovat a experimentovat, porovnávat a vyvozovat závěry
- vedeme žáky ke zdokonalování a k hodnocení výsledků jejich práce
- pracujeme s pojmy a informacemi z praxe tak, aby bylo možné je propojovat a třídit a použít v reálném životě

Kompetence k řešení problémů

- kladně ho motivujeme a poukazujeme na jeho zlepšení
- vedeme žáky k sebehodnocení
- posilujeme žákovu sebedůvěru, navrhuje mu možné postupy, které by vedly ke zdárnějšímu výsledku jeho práce
- zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- učíme žáky promýšlet pracovní postupy při plnění zadaných úkolů

- snažíme se u žáků rozvíjet tvořivost, vedeme je k uplatňování vlastních nápadů
- přiměřenou náročností úkolů vedeme žáky k vytrvalosti při řešení problému

Kompetence komunikativní

- učíme žáka formulovat vlastní myšlenky a názory, naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně a slušně na ně reagovat, zapojovat se do diskuze, obhajovat vlastní názor a vhodně argumentovat
- pracujeme s různými typy textů, notových a obrazových materiálů a záznamů
- poukazujeme na to, že hudba je možným prostředkem komunikace mezi lidmi i národy
- učíme žáky respektovat vzájemné odlišnosti ve výtvarném vyjadřování, seznamujeme je s ilustracemi v dětských knihách
- propojujeme literární, hudební a výtvarné činnosti
- vedeme žáky k užívání správné technologie

Kompetence sociální a personální

- dohlížíme na to, aby žák při práci ve skupině dodržoval společně stanovená pravidla
- vedeme ho ke spolupráci s ostatními a učíme ho oceňovat práci druhých
- učíme ho tolerantnímu přístupu vůči druhým, motivujeme ho pochvalou, posilujeme jeho sebevědomí
- umožňujeme žákům pracovat ve skupině, vytvářet společné práce, při kterých se učí spolupracovat a respektovat nápady druhých, společně se snaží o dosažení kvalitního výsledku
- umožňujeme každému žákovi zažít úspěch

Kompetence občanské

- vedeme žáka k vytvoření kladného vztahu ke kulturním a historickým hodnotám, k uměleckým dílům
- snažíme se rozvíjet jeho smysl pro kulturu a tvořivost
- nabízíme žákovi různé náměty k řešení rozličných situací, pomáháme mu při výběru řešení
- seznamujeme ho s kulturním a historickým dědictvím, poukazujeme na jeho hodnoty
- volíme takové výtvarné činnosti, které jsou šetrné k životnímu prostředí, třídíme výtvarný odpad.

Kompetence pracovní

- vytváříme u žáků pozitivní vztah k práci a vedeme je k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- při praktických hudebních činnostech se učíme správně zacházet s hudebními nástroji a materiály, dodržujeme při tom stanovená pravidla
- využíváme znalosti z jiných oborů, učíme se hledat souvislosti
- vytváříme základní pracovní návyky, stanovujeme pravidla bezpečnosti při práci.

ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví se zaměřuje na pozitivní ovlivňování zdraví žáků a pěstování zdravých návyků a zdravého životního stylu. Žáci by měli poznat sami sebe, pochopit hodnotu zdraví a poznat problémy, které souvisí s nemocemi a situace obvykle způsobující jejich vznik. Velkou pozornost by měli věnovat rozvoji své tělesné zdatnosti a psychické odolnosti, péči o zdraví a prevenci rizikových situací. Vzdelávání v této oblasti je převážně praktické a zkušenostní. Vzdelávací oblast Člověk a zdraví je realizována prostřednictvím předmětu Tělesná výchova a jako součást integrovaného předmětu Osobnostní a sociální výchova na II. stupni.

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Tělesná výchova je vyučována od 1. do 9. ročníku v časové dotaci 2 hodiny týdně. K výuce tělesné výchovy využíváme kvalitně vybavenou malou a velkou tělocvičnu a venkovní prostory (travnaté hřiště, atletický ovál). Během školního roku se žáci v rámci výuky tělesné výchovy účastní mnoha školních i mimoškolních sportovních aktivit.

Součástí vzdělávacího programu jsou následující kurzy: turistický ve 4. ročníku (propojení s výukou v předmětu Člověk a svět), lyžařský ve 4. - 5. ročníku, sportovní v 5. – 8. ročníku a vodácký – v 9. ročníku. V rámci těchto kurzů se žáci učí základní pravidla turistiky a pobytu v přírodě.

Vzdělávací obsah je realizován v tematických celcích:

1. tematický celek: **Pohybové a sportovní hry**
2. tematický celek: **Atletika**
3. tematický celek: **Gymnastika**

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- vedeme žáky k poznání svých nedostatků a hledání jejich příčin
- vedeme žáky ke schopnosti samostatně se připravit na pohybovou činnost, zhodnotit kvalitu organizace svého pohybového režimu a podíl spolužáka na prováděné pohybové aktivitě

Kompetence k řešení problémů

- vytváříme modelové situace umožňující orientaci a nabízející řešení problémové situace
- motivujeme žáky k jednání v duchu fair-play, k čestnému soupeření a naplňování olympijské myšlenky

Kompetence komunikativní

- podporujeme u žáků sebevědomé vystupování, vybízíme je ke kritické diskusi, hodnocení, obhajobě svých názorů
- učíme žáky orientovat se ve strategii hry, domlouvat se na taktice v herní činnosti, vzájemně spolupracovat
- motivujeme žáky k využití svých zkušeností a fantazie

Kompetence sociální a personální

- uskutečňujeme se žáky práci ve skupinách, dvojicích či samostatně
- vedeme žáky k uvědomění si svého podílu na společné práci, projevovat se dle svých schopností, získaných dovedností a fyzické zdatnosti

Kompetence občanské

- učitel hodnotí výsledek, ale i cestu k jeho získání, vybízíme žáky k otevřenosti, upřímnosti, aby se nebáli zeptat na své chyby a možnosti jejich odstranění
- vedeme žáky k toleranci postupů druhých a získávání vzájemné úcty a respektu
- motivujeme žáky ke snaze dosáhnout lepších výkonů, stanovení vlastního cíle, zdokonalování svých dovedností

- vybízíme žáky ke sportovním aktivitám

Kompetence pracovní

- učíme žáky porozumět svým právům a povinnostem vyplývajícím z role hráče, organizátora, rozhodčího nebo diváka a svá práva uplatňovat
- napomáháme žákům předvídat možnosti úrazu a přizpůsobovat své jednání dané situaci

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce se zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky. Vytváří základní potenciál pro uplatnění člověka v životě a pro hledání vlastních talentů a objevování schopností. Žáci prostřednictvím tohoto vzdělávacího oboru získávají základní dovednosti v různých oborech lidské činnosti a díky vlastní zkušenosti s konkrétními aktivitami zjišťují, jaká by mohla být jejich profesní a životní orientace.

Každý ze 4 tematických okruhů (*Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce a Příprava pokrmů*), které jsou zařazeny do výuky na I. stupni, je zaměřen na jinou oblast lidské činnosti a má proto vlastní specifické výstupy. V 1. – 5. ročníku je celá vzdělávací oblast pokryta výukou v předmětu Pracovní činnosti v týdenní časové dotaci 1 vyučovací hodina. V 6. – 9. ročníku je obsah oblasti Člověk a svět práce součástí integrovaného předmětu Osobnostní a sociální výchova v časové dotaci odpovídající 1 hodině týdně. Z celkově 8 tematických okruhů určených pro II. stupeň jsou v tomto školním vzdělávacím programu zařazeny 4 následující okruhy: *Svět práce, Design a konstruování, Pěstitelské práce a chovatelství a Využití digitálních technologií*.

PRACOVNÍ ČINNOSTI

Práce v tomto předmětu vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za výsledky práce. Žáci se učí plánovat svou práci sami i v týmu, používat nástroje, nářadí a pomůcky. Plněním zadaných úkolů se učí tvořivosti, vytrvalosti, soustavnosti a uplatňování vlastních nápadů. Ve všech vzdělávacích okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny práce, k poskytnutí první pomoci.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- učíme žáky osvojovat si základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí, používat vhodné nástroje, nářadí a pomůcky při práci i v běžném životě

- umožňujeme žákům používat různé materiály, vhodné nástroje a nářadí
- učíme žáky pozorovat a experimentovat, porovnávat a vyvozovat závěry
- vedeme žáky ke zdokonalování a k hodnocení výsledků jejich práce
- pracujeme s pojmy a informacemi z praxe tak, aby bylo možné je propojovat a třídit a použít v reálném životě

Kompetence k řešení problémů

- zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- učíme žáky promýšlet pracovní postupy při plnění zadaných úkolů
- snažíme se u žáků rozvíjet tvořivost, vedeme je k uplatňování vlastních nápadů, umožňujeme žákům hodnotit výsledky své práce
- přiměřenou náročností úkolů vedeme žáky k vytrvalosti při řešení problému

Kompetence komunikativní

- učíme žáky popsat postup práce
- vedeme žáky k užívání správné technologie
- umožňujeme žákům využívat různé typy textů, záznamů

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci
- umožňujeme žákům pracovat ve skupině, vytvářet společné práce, při kterých se učí spolupracovat a respektovat nápady druhých, společně se snaží o dosažení
- kvalitního výsledku
- umožňujeme každému žákovi zažít úspěch

Kompetence občanské

- vytváříme u žáků pozitivní vztah k práci a vedeme je k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce

ČLOVĚK A SPOLEČNOST

Vzdělávací oblast Člověk a společnost je zaměřena na dějinné, sociální a kulturní aspekty lidské společnosti. Jejím cílem je mj. vzdělávání a výchova demokratického občana, který zaujímá pozitivní občanské postoje, rozvíjí své hodnoty, je tolerantní vůči společenským odlišnostem a rozlišuje stereotypy a předsudky. Obsah vzdělávací oblasti Člověk a společnost se zaměřuje na historická fakta, dějinné souvislosti i zobecňování poznatků o chování člověka. Dále se věnuje principům fungování společnosti, institucí a jednotlivců, právního a morálního rámce fungování společnosti. Vzdělávací oblast Člověk a společnost je realizována v integrovaných předmětech Člověk a společnost a Osobnostní a sociální výchova, které jsou vyučovány od 6. do 9. ročníku.

ČLOVĚK A SPOLEČNOST

Předmět Člověk a společnost je integrovaným výukovým celkem a propojuje obsahově a tematicky učivo dějepisu, sociálního zeměpisu, literatury a výchovy k občanství. Je primárně zaměřen na výchovu a vzdělávání demokratických občanů, morálně uvědomělých a hodnotově ukotvených členů společnosti. Obsahová provázanost témat napomáhá žákům lépe chápat jednotlivé koncepty, vytvářet si logické vazby mezi tématy a lépe si uvědomovat souvislosti. Tematicky předmět vychází z dějinných událostí světových a domácích dějin, zasazuje jednotlivé dějinné úseky do geografického kontextu a vyvozuje z nich principy a východiska pro občanskou výchovu. Paralelně výuka integruje do tematických celků práci s literárními texty. Žáci se díky vytvořenému kontextu lépe orientují v problematice a postupně se učí sami nalézat souvislosti a paralely v historii i v dnešním světě. Integrovaný předmět Člověk a společnost je v 6. ročníku vyučován v týdenní časové dotaci 4 hodiny, v 7. až 9. ročníku v časové dotaci 5 hodin týdně.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení:

- vedeme žáky k pochopení probíraného učiva v časových i prostorových souvislostech
- učíme žáky vyhledávat a třídit informace o historii dle zadaných kritérií samostatně či ve spolupráci s ostatními žáky
- seznamujeme žáky s obecně používanými termíny a symboly a učíme je dávat je do vzájemných souvislostí

Kompetence k řešení problémů:

- učíme žáky vnímat podstatu významných historických i současných společenských problémů v jejich souvislostech
- učíme žáky vnímat nejrůznější společenské problémy a porovnávat je s podobnými či naopak odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- učíme žáky porovnávat odborné názory, mediální tvrzení a vlastní praktické zkušenosti a vyvozovat závěry
- vedeme je ke spontánnímu nacházení správné cesty k řešení konfliktů mezi lidmi

Kompetence komunikativní:

- učíme žáky výstižně a souvisle formulovat své názory na vývoj společnosti; umět své názory obhájit
- nabízíme jim dostupné komunikační prostředky a technologie
- učíme žáky pochopit potřebu vyslechnout odlišný názor a zabývat se jím
- učíme je využívat různorodé zdroje informací společenského a společenskovedního charakteru

Kompetence sociální a personální:

- učíme je diskutovat
- vytváříme pozitivní atmosféru ve třídě
- umožňujeme žákům vcítění se do života lidí v různých historických obdobích
- motivujeme žáky k přijímání a získávání rolí v různých skupinách
- vedeme je k rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost

Kompetence občanské:

- seznamujeme žáky s naší kulturní tradicí a historickým dědictvím a učíme je chránit je

- učíme je projevovat pozitivní postoj k uměleckým dílům
- učíme žáky přijímat základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- učíme je respektovat přesvědčení druhých lidí a vážit si jejich vnitřních hodnot
- vedeme je k získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě
- motivujeme je k vytváření úcty k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům

Kompetence pracovní:

- vedeme je k práci s názornými pomůckami
- učíme je poznávání významu ochrany kulturních a historických památek a motivujeme je k podílení se na jejich ochraně
- podporujeme rozvoj myšlení a nacházení nových řešení při realizaci projektů
- pomáháme jim nacházet způsoby, jak využívat znalosti získané ve škole i mimo ni pro svůj další občanský rozvoj

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Předmět Osobnostní a sociální výchova je integrovaným výukovým celkem a propojuje obsahově a tematicky učivo výchovy k občanství a výchovy ke zdraví, má velký přesah do průřezových témat. V 6. - 8. ročníku je vyučován v týdenní časové dotaci 2 hodiny, v 9. ročníku je jeho časová dotace 4 hodin týdně a zahrnuje také závěrečný školní projekt.

ČLOVĚK A PŘÍRODA

Vzdělávací oblast Člověk a příroda zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody jako systému ve všech jeho vzájemných vazbách a souvislostech. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě. Na tomto poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody. Tato vzdělávací oblast je realizována prostřednictvím stejnojmenného předmětu.

ČLOVĚK A PŘÍRODA

Předmět Člověk a příroda je integrovaným výukovým celkem a propojuje obsahově a tematicky učivo přírodopisu, fyzického zeměpisu, chemie a fyziky. Obsahová provázanost témat napomáhá žákům lépe chápat jednotlivé koncepty, vytvářet si logické vazby mezi tématy a lépe si uvědomovat souvislosti. Integrované bloky nabízejí také možnost se k učivu vracet v momentech, kdy jsou žáci na jeho absorpci lépe připraveni, mohou se k němu vztahovat prostřednictvím jiných předmětů a školních projektů. Integrovaný předmět Člověk a příroda vytváří velký prostor pro experimentální a zážitkovou výuku, na kterou následně navazuje práce s teorií a abstrakcí jednotlivých předmětů. Práce ve škole a ve třídě je vhodně kombinována s exkurzemi, zážitkovým učením a laboratorní praxí. Předmět Člověk a příroda je vyučován v 6. a 7. ročníku v týdenní časové dotaci 5 hodin a v 8. a 9. ročníku v časové dotaci 6 hodin týdně.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k řešení problémů:

- vedeme žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací
- vyžadujeme používání odborné terminologie
- vedeme různými metodami k osvojení si obecně užívaných zeměpisných termínů, symbolů a znaků
- vedeme žáky k samostatnému měření, experimentování a porovnávání získaných informací

- podporujeme nalézání souvislostí mezi získanými daty
- vedeme žáky k porovnávání odborných názvů, mediálních tvrzení a vlastních praktických zkušeností o chemických látkách, jejich vlastností, používání, chemizaci průmyslu a jeho vlivu na životní prostředí i zdraví lidí
- nabádáme žáky k samostatnému pozorování chemických dějů a vlastností látek, provádění experimentů i řešení praktických úkolů, včetně vyhodnocování výsledků svého pozorování, vyvozování závěrů a souvislostí
- předkládáme žákům dostatek námětů k samostatnému uvažování, řešení úkolů a hledání stávajících i objevování nových souvislostí v rámci zdraví a jeho ochrany,
- bezpečnosti práce, environmentální výchovy a globalizace.

Kompetence komunikativní:

- práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názoru druhých, na diskuzi
- vedeme žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě
- zadáváme takové úkoly, při kterých se žáci snaží o nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu k jeho řešení a vyhodnocení získaných dat
- podporujeme u žáků nalezení různých variant řešení úkolů v praxi
- nabízíme žákům dostatek možností k porozumění textů, vzorců, schémat i obrazových materiálů, souvisejících se stavbou atomů, molekul, prvků, směsí, sloučenin a
- chemickými technologiemi výrob i přírodních jevů
- umožňujeme žákům poznávat základní chemické značky, vzorce, rovnice, R-věty, S-věty a používané symboly na etiketách chemických výrobků
- vedeme žáky k formování vlastního názoru na problematiku používání přírodních a uměle vytvořených látek, zvláště pak zdraví ohrožujících výrobků, jedů, žiravin, drog a omamných látek. Včetně výrobků běžně používaných v domácnostech na bázi chemických technologií
- podporujeme obhájení vlastního názoru na recyklaci, chemizaci, používání návykových látek, využití netradičních biotechnologií a jaderné energie.

Kompetence sociální a personální:

- využíváme skupinového vyučování k vedení žáků ke spolupráci při řešení problémů
- navozujeme situace k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti a ochotě pomoci

- navozujeme dostatek situací, které vedou k vědomí odlišnosti i jedinečnosti každého člověka a budou rozvíjet pozitivní sebedůvěru a vědomí vlastních možností
- ovlivňování nejen svého zdraví, ale i zdraví celé zeměkoule
- vytváříme dostatek příkladů k poznání potřeb a vzájemného respektu všech lidských jedinců, národností i států.

Kompetence občanské:

- seznamujeme žáky s národními tradicemi a ochranou kulturního a historického dědictví
- preferujeme znalost základních principů environmentální problematiky a rozhodování se v zájmu ochrany přírody
- vedeme žáky k šetrnému využívání elektrické energie, k posuzování efektivity jednotlivých energetických zdrojů, k ochraně životního prostředí
- podněcujeme žáky k upřednostňování obnovitelných zdrojů energie ve svém osobním životě
- nabízíme žákům dostatek příležitostí k pochopení práv a povinností v souvislosti se zdravím a ochranou životního prostředí. A to včetně řešení modelových situací a jejich vlastních zkušeností z běžného života, kdy se jednalo o ochranu vod, ovzduší a bezpečnost při práci s chemikáliemi
- dostatečně varujeme před zneužíváním tísňových linek (lékařské pomoci, policie, hasiči)
- vedeme žáky k ocenění pomoci mezi státy vzhledem ke strategickým energetickým zásobám a nutností spolupráce (ropovod, plynovod, elektrifikace, složiště jaderných odpadů).

Kompetence pracovní:

- vedeme k úctě a ochraně životního prostředí
- vedeme k dodržování řádů v chráněných oblastech, zoologických a botanických zahradách, muzeích apod.
- nabízíme dostatek možností k nácviku praktických dovedností při zacházení s chemikáliemi, laboratorním náčiním, pomůckami, obsluhou jednoduchých aparatur a přístrojů
- vedeme k osvojení si dovedností spojených s prováděním jednoduchých chemických pokusů, pozorováním vlastností látek při chemických reakcích či vysvětlování chemických dějů
- dáváme možnost prohloubit teoretické znalosti praktickým skládáním stavebnic a modelů, abychom usnadnili pochopení principů vazeb atomů v molekule, odvozování derivátů, struktury makromolekul
- umožňujeme poznávání zásad bezpečnosti práce s chemikáliemi, zejména běžně prodávanými hořlavinami, žíravinami, zdraví škodlivými a jedovatými látkami.

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Základním požadavkem na hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání je jeho jednoznačnost, srovnatelnost s předem stanovenými cíli a kritérii, srozumitelnost, věcnost a jasná odůvodnitelnost. **Hlavním cílem hodnocení je poskytnout žákům zpětnou vazbu o úrovni dosaženého pokroku.** Žáci by měli být prostřednictvím hodnocení povzbuzeni, oceněni a motivováni. Je prokázáno, že motivace hrozbou špatných známek je dlouhodobě nefunkční. Žáci mají být přesvědčeni o tom, že získávané znalosti, dovednosti a postoje jsou smysluplné a pro jejich život potřebné a prospěšné.

Hodnocení žáků by vždy mělo být vhodně formulováno a vyjádřeno pozitivně. Mělo by se zaměřit výhradně na konkrétní studijní výsledek, nikoliv na hodnocení osoby žáka, ani na srovnávání jeho výkonů s ostatními žáky. Hodnocení primárně obsahuje ocenění úspěchů žáka, zdůraznění jeho kvalit, upozornění na oblasti, ve kterých se žák může rozvíjet nadstandardně a na oblasti, které vyžadují větší péči a péči. Všichni žáci mají mít jasnou představu o tom, jakým způsobem bude jejich práce hodnocena.

Pravidelnou součástí hodnocení žáků je i jejich sebehodnocení, zaměřené na vlastní práci, vynaložené úsilí, a vyhodnocení vlastních možností k dalšímu zlepšení či změně přístupu.

Forma a termíny hodnocení

Žáci jsou primárně hodnoceni prostřednictvím slovního hodnocení, které umožňuje přesněji žáka informovat o dosaženém pokroku při osvojování konkrétních dovedností, vědomostí a návyků, aniž by docházelo ke zjednodušenému porovnávání s ostatními žáky.

1. V prvním ročníku jsou žáci hodnoceni pouze formou motivačních razítek a slovního hodnocení.
2. Ve druhém až devátém ročníku jsou žáci hodnoceni slovně, písmenným vyjádřením míry zvládnutí stanovených výukových cílů (písmena A, B, C, D), případně označením splnil - nesplnil. Hodnocení je pololetní a zahrnuje **dopis třídního učitele** žákovi, přehled **výukových cílů** a jejich hodnocení (A, B, C, D, splnil, nesplnil), **hodnocení školní a sociální zdatnosti** a **sebehodnocení žáka**.

3. Dopis třídního učitele žákovi obsahuje souhrnné hodnocení výkonu žáka v jednotlivých předmětech a doporučení žákovi do dalšího období, které se může týkat školních dovedností, znalostí, strategie učení i chování. Toto hodnocení připravuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli znalostních předmětů. Dopis je formulován přiměřeně věku žáka.
4. Výukové cíle pro jednotlivé předměty vychází ze školního vzdělávacího programu a jsou vhodným gradováním na úroveň A,B,C přizpůsobeny individuálním schopnostem a zájmům žáků.
5. Hodnocení školní a sociální zdatnosti je důležitou součástí celkového hodnocení. Poukazuje na osobnostní potenciál žáka a jeho aktuální zralost, které významně ovlivňují momentální i dlouhodobý školní výkon.
6. Sebehodnocení žáka má významný formativní dopad na jeho práci. Uvědoměním si průběhu a výsledků vlastní práce žák postupně přebírá odpovědnost za učení, což pozitivně ovlivňuje jeho motivaci a zároveň dává zpětnou vazbu učiteli, zda s žákem pracuje podle jeho aktuálních schopností a vzdělávacích potřeb. Učitel dává žákovi dostatečný prostor pro hodnocení vlastního výkonu. Vede ho k tomu, aby se sám pokoušel zhodnotit svůj úspěch, či neúspěch, případně i analyzoval jeho příčiny. Při sebehodnocení se žák snaží popsat, co se mu daří, co mu ještě nejde, jak bude pokračovat v další práci. Sebehodnocení je zařazováno do vzdělávání průběžně, přiměřeně věku žáků.
7. Jednotlivé výše popsané formální výstupy hodnocení jsou podpořeny průběžným hodnocením práce v hodinách. Toto má formu ústní zpětné vazby učitele žákovi během jednotlivých činností v rámci výuky, či individuálním rozhovorem. Písemnou formou může být průběžné hodnocení zaznamenáváno prostřednictvím nabídky školního informačního systému.
8. Dvakrát ročně se schází žák, rodiče a třídní učitel na společnou schůzku (tzv. triádu), při které všechny zúčastněné strany projednají a mají možnost se vyjadřovat k celkovému školnímu výkonu žáka, jeho studijním výsledkům, chování, motivaci ke studiu a individuálním potřebám. Schůzka také stanoví vzdělávací cíle na další období a hledá možnosti, jak podpořit a motivovat žáka v jeho vzdělávání. Podle potřeby se této schůzky mohou účastnit i učitelé jednotlivých předmětů. Ze schůzky je vždy pořízen zápis, který je součástí školní dokumentace žáka.
9. Hodnocení vypracovává učitel, který vyučuje příslušný předmět. V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, vypracují učitelé hodnocení společně po vzájemné dohodě.
10. Ředitel školy dbá na to, aby učitelé používali při hodnocení výsledků žáků spravedlivé, objektivní a pokud možno názorově sjednocené měřítko. Pro tyto účely má škola zpracován metodický podklad pro hodnocení žáků.

11. Při hodnocení přihlíží učitel k osobnosti žáka, k jeho věkovým zvláštnostem, i k tomu, že mohl v průběhu hodnoceného období kolísat ve studijních výkonech i v chování vlivem zdravotní, či jiné indispozice.
12. Pravidla hodnocení chování žáka vychází těchto kritérií:
 - Chování žáka ve škole při vyučování a na akcích pořádaných školou
 - Dodržování školního řádu
 - Schopnosti spolupráce s ostatními ve škole a pomoci druhým
 - Přístupu žáka ke svému vzdělávání, k plnění školních úkolů a povinností.

Předmět hodnocení

1. Předmětem hodnocení jsou studijní výsledky žáka s ohledem na stanovené vzdělávací cíle. Tyto vzdělávací cíle vycházejí ze školního vzdělávacího programu a jsou individuálně gradovány a přizpůsobeny aktuálním schopnostem, stylu učení a potenciálu žáka v jednotlivých předmětech.
2. Předmětem hodnocení je dále osobní přístup žáka ke vzdělávání, jeho motivace a osobnostní rysy přímo se vztahující ke vzdělávání. Důvodem hodnocení těchto individuálních rysů je snaha hledat a najít pro každého žáka takový způsob prezentace nových informací a dovedností, který mu bude vyhovovat, a bude z jeho pohledu nejefektivnější a přijatelný.
3. Chování ve škole se hodnotí dle pravidel chování stanovených školním řádem. Chování v souladu či v rozporu se stanovenými pravidly neovlivňuje hodnocení studijních výsledků v jednotlivých předmětech.

Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

1. Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami škola může:
 - poskytnout odpovídající podpůrná opatření,
 - povolit na žádost zákonného zástupce a s písemným doporučením školského poradenského zařízení vypracování individuálního vzdělávacího plánu.
2. Při hodnocení žáků s SVP se přihlíží k povaze jejich postižení nebo znevýhodnění.

3. Vyučující respektují doporučení psychologických vyšetření žáků a uplatňují je při hodnocení žáků a také volí vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů.

Způsob hodnocení žáků s SVP vychází ze znalosti jejich SVP a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se tyto potřeby projevují. Při hodnocení žáků s SVP je uplatňováno slovní hodnocení v upravené podobě v souladu se školním vzdělávacím programem. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.

O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.

Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení. Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.

Výchovná opatření

1. Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu žákovi udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za mimořádně úspěšnou práci.
2. Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.
3. Při opakovaném porušení povinností stanovených školním řádem svolá třídní učitel jednání s žákem a jeho rodiči, jehož cílem je projednání nevyhovujícího chování, udělení **prvního napomenutí** a navržení nápravných opatření. K jednání je vhodné přizvat výchovného poradce školy. Pokud nedojde k nápravě chování, svolává schůzku všech výše uvedených stran ředitel školy, uděluje žákovi **druhé napomenutí** a opět jsou navržena a projednána nápravná opatření. Nedojde-li k úpravě chování žáka, ředitel navrhne pedagogické radě **podmínečné vyloučení** žáka. Selžou-li i tyto snahy, ředitel rozhodne po projednání na pedagogické radě o vyloučení žáka ze školy s okamžitou platností. Všechny výše uvedené jednání jsou písemně zaznamenána a navržená opatření podepisují všechny zúčastněné strany. Pro všechna výchovná opatření směřující k nápravě nevyhovujícího chování žáka

platí, že pedagogové dávají přednost prevenci, opakovanému vysvětlování a připomínání pravidel a také pečlivé diagnostice příčin chování žáka.

Komunikace výsledků hodnocení

1. Žáci a jejich zákonní zástupci jsou o výsledcích své práce a o hodnocení svého chování informováni průběžně učiteli – ústně ve škole, prostřednictvím hodnotících razítek, symbolů, slovních vyjádření zapisovaných do elektronického žákovského systému a formou pololetního písemného slovního hodnocení.
2. Každý učitel má stanoven způsob, jakým jej mohou zákonní zástupci kontaktovat (e-mailem, telefonicky či osobně ve stanovených hodinách).
3. V případě mimořádných negativních odchylek od obvyklých výsledků informuje učitel zákonné zástupce žáka bezprostředně a dohledatelným způsobem, nejlépe prostřednictvím modulu komunikace v elektronické žákovské knížce.
4. Studijní problémy žáků jsou předmětem projednání na pedagogické radě.
5. Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení studijních výsledků či chování žáka, může do 10 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, požádat ředitele školy o přezkoušení žáka. Přezkoušení je třeba provést za přítomnosti učitele předmětu s rozporovaným hodnocením, třídního učitele a v případě zájmu i zákonného zástupce žáka. Přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.
6. Při přestupu žáka na jinou základní školu, která uplatňuje klasifikaci pomocí známek, nebo v případě potřeby přijímacího řízení zajistí škola převod slovního hodnocení do klasifikace pomocí známek.

Postoupení do vyššího ročníku

1. Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí vyhoví požadavkům stanoveným školním vzdělávacím programem a je hodnocen celkovým hodnocením „prospěl“.
2. Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí. Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro

jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku.

3. Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí nevyhověl stanoveným požadavkům, nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval. Tomu žákovi může ředitel školy na žádost jeho zákonného zástupce povolit opakování ročníku pouze z vážných zdravotních důvodů.
4. Pro celkové hodnocení žáka za pololetí, které je uvedeno na vysvědčení, je používána následující škála:
 - **Prospěl s vyznamenáním**
 - **Prospěl**
 - **Neprospěl** – použije se pro hodnocení žáka v případě, že jeho celkový školní výkon výrazně zaostává za obvyklým standardem a není pravděpodobné, že by žák zvládl práci ve vyšším ročníku.
 - **Nehodnocen** - není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.